

> Eindrapport

Toezicht en Handhaving

Een onderzoek van de rekenkamercommissie
Epe naar het toezicht- en handhavingsbeleid
van de gemeente

Gemeente Epe

Rekenkamercommissie Epe

PARTNERS⁺PRÖPPER

DENKERS EN DOENERS VOOR DE PUBLIEKE ZAAK

www.partnersenpropper.nl

www.opgavengestuurdwerken.nl

Colofon

Deze rapportage is opgesteld in opdracht van de rekenkamercommissie Epe. De rapportage geeft zicht op het toezicht- en handhavingsbeleid van de gemeente en de lessen die daaruit getrokken kunnen worden.

De rapportage is opgesteld door twee onderzoekers van het bestuurlijk onderzoeks- en adviesbureau Partners+Pröpper : Ing. Peter Struik MBA en Hilda Sietsema.

Noordwijk, 9 februari 2023

Inhoudsopgave

Deel 1: De Kern	2
1 Inleiding.....	3
1.1 De aanleiding en doel van dit onderzoek.....	3
1.2 De onderzoeksvragen.....	4
1.3 Het evaluatiemodel en normenkader.....	5
1.4 De afbakening van het onderzoek.....	6
1.5 De aanpak van het onderzoek.....	6
1.6 Leeswijzer.....	7
2 De conclusies.....	8
3 De aanbevelingen.....	12
Deel 2: De bevindingen	13
1 Het beleid, de strategie en het uitvoeringsprogramma.....	14
1.1 Het toezicht- en handhavingsbeleid.....	17
1.2 Doelen en prioritering.....	23
1.3 Het uitvoeringsprogramma.....	23
1.4 Samenwerkingspartners.....	24
2 De uitvoering en werkwijze.....	26
2.1 Prioriteiten en de uitvoering.....	29
2.2 De werkwijze.....	30
2.2.1 Casus Sprengenweg.....	32
2.2.2 Casus Vakantiepark Remboe Village.....	33
2.2.3 Casus Park 't Hertenkamp.....	33
2.2.4 Casus Wildforstlaan 2.....	34
2.2.5 Casus Pand De Eper Veste.....	35
2.3 Communicatie met inwoners en bedrijven.....	36
3 Evaluatie, verantwoording en rol van de raad.....	37
3.1 De resultaten van toezicht en handhaving.....	39
3.2 De rol van de raad.....	40
4 Bestuurlijke reactie op het eindrapport.....	42
5 Nawoord van de rekenkamercommissie.....	44
Deel 3: Factsheet	45
Bijlagen	47
Bijlage 1 De Omgevingswet vraagt een nieuwe werkwijze voor toezicht en handhaving.....	48
Bijlage 2 Respondenten- en Bronnenlijst.....	49

1

De Kern

1 Inleiding

1.1 De aanleiding en doel van dit onderzoek

Het doel van het onderzoek

De rekenkamercommissie van de gemeente Epe heeft onderzoek gedaan naar de doeltreffendheid en doelmatigheid van het toezicht- en handhavingsbeleid in het ruimtelijke en fysieke domein in Epe, en de toekomstbestendigheid van dat beleid in relatie tot de aankomende nieuwe wet- en regelgeving.

Met dit onderzoek wil de rekenkamercommissie de raad inzicht geven in:

- 1 De beleidskaders en -doelen voor toezicht en handhaving in het fysieke domein;
- 2 De mate waarin de doelen voor toezicht en handhaving doeltreffend en doelmatig worden bereikt;
- 3 De mate waarin het toezicht- en handhavingsbeleid is voorbereid op de veranderingen in relatie tot nieuwe relevante wet- en regelgeving.

De aanleiding

De aanleiding voor het onderzoek is:

- > Er zijn regelmatig politieke en maatschappelijke discussies over toezicht en handhaving, in het bijzonder met betrekking tot het stellen van prioriteiten. Dat is ook landelijk aan de orde, zie het onderstaande kader.
- > Tegelijkertijd is een trend binnen overheden waarneembaar om toezicht en handhaving zoveel als mogelijk te reduceren. Het stellen van prioriteiten door risicogestuurde toezicht en handhaving wordt steeds belangrijker en de overheid doet, mede in het kader van de nieuwe Omgevingswet, steeds meer een beroep op initiatieven en eigen verantwoordelijkheid van de lokale samenleving.
- > Toezicht en handhaving is een belangrijke taak van de gemeente en een substantieel deel van de uitvoeringscapaciteit wordt besteed aan toezicht en handhaving.

Toezicht en handhaving staan regelmatig hoog op de politieke agenda. Voorbeelden zijn de vuurwerkrampe in Enschede (mei 2000), de cafébrand in Volendam (nieuwjaarsnacht 2001), de ongeregelde heden bij het dance event in Hoek van Holland (2009), de milieuhandhaving bij North Refinery (2010/2011), de brand bij Chemie Pack in Moerdijk (2011), de vallende balkons in Leeuwarden (2011), het zwembadongeluk in Tilburg (2011), de asbestaffaire in Utrecht (2012), de ingestorte dug-out in Achtkarspelen (2014) en ongelukken bij bedrijven in het industriegebied de Botlek (2017).

Zodra dergelijke grote incidenten zich voordoen neemt de roep om verscherpte handhaving en strenger toezicht toe. Tegelijkertijd is er een trend zichtbaar om toezicht en handhaving juist zoveel als mogelijk te reduceren. Rond de maatregelen in het kader van de bestrijding van het coronavirus Covid-19 spelen ook permanente handhavingsvraagstukken. Het gaat dan om de uitvoerbaarheid, de impact op inwoners en ondernemers en het afnemend draagvlak in delen van de samenleving ten aanzien van de maatregelen.

1.2 De onderzoeksvragen

De centrale vraag

Zijn toezicht en handhaving op geldende regels, eisen en voorwaarden in het fysieke domein van de gemeente Epe doelmatig, doeltreffend en toekomstbestendig?

De deelvragen

De centrale vraag is vertaald naar deelvragen voor het onderzoek. Deze zijn gecategoriseerd in de verschillende onderdelen van het toegepaste evaluatiemodel, dat is gepresenteerd in de hierna volgende paragraaf 'Evaluatiemodel en normenkader'.

A BELEID, STRATEGIE EN UITVOERINGSPROGRAMMA

- 1 Wat zijn de gemeentelijke beleidskaders voor toezicht en handhaving voor het ruimtelijke en fysieke domein?
  - > Hoe wordt dat beleid ontwikkeld en wie is daarbij betrokken? In het bijzonder: worden inwoners en bedrijven ook betrokken, wat is hun inbreng en wat is daarmee gedaan?
  - > In hoeverre wordt met het beleid al ingespeeld op nieuwe relevante wet- en regelgeving, zoals de nieuwe Omgevingswet?
- 2 Wat wil de gemeente Epe bereiken, wat zijn de ambities en doelen?
- 3 Hoe is het beleid uitgewerkt in een handavingsstrategie en een uitvoeringsprogramma?

B UITVOERING EN WERKWIJZE

- 4 In hoeverre heeft de gemeente Epe prioriteiten gesteld in het handavingsbeleid en bij de uitvoering daarvan?
- 5 Is de uitvoering voorbereid op de veranderingen in landelijke wet- en regelgeving, bijvoorbeeld met betrekking tot de nieuwe Omgevingswet?
- 6 Hoe is de communicatie over toezicht- en handhaving met inwoners en bedrijven?

C EVALUATIE, VERANTWOORDING EN ROL VAN DE RAAD

- 7 In hoeverre worden de beleids- en uitvoeringsdoelen voor toezicht en handhaving al dan niet behaald?
- 8 Hoe worden de resultaten van het toezicht- en handavingsbeleid bijgehouden en hoe worden beleid en uitvoering geëvalueerd?
- 9 Op welke wijze heeft de raad met betrekking tot het toezicht- en handavingsbeleid in de periode 2017-2020 invulling gegeven aan zijn kaderstellende en controlerende rol?

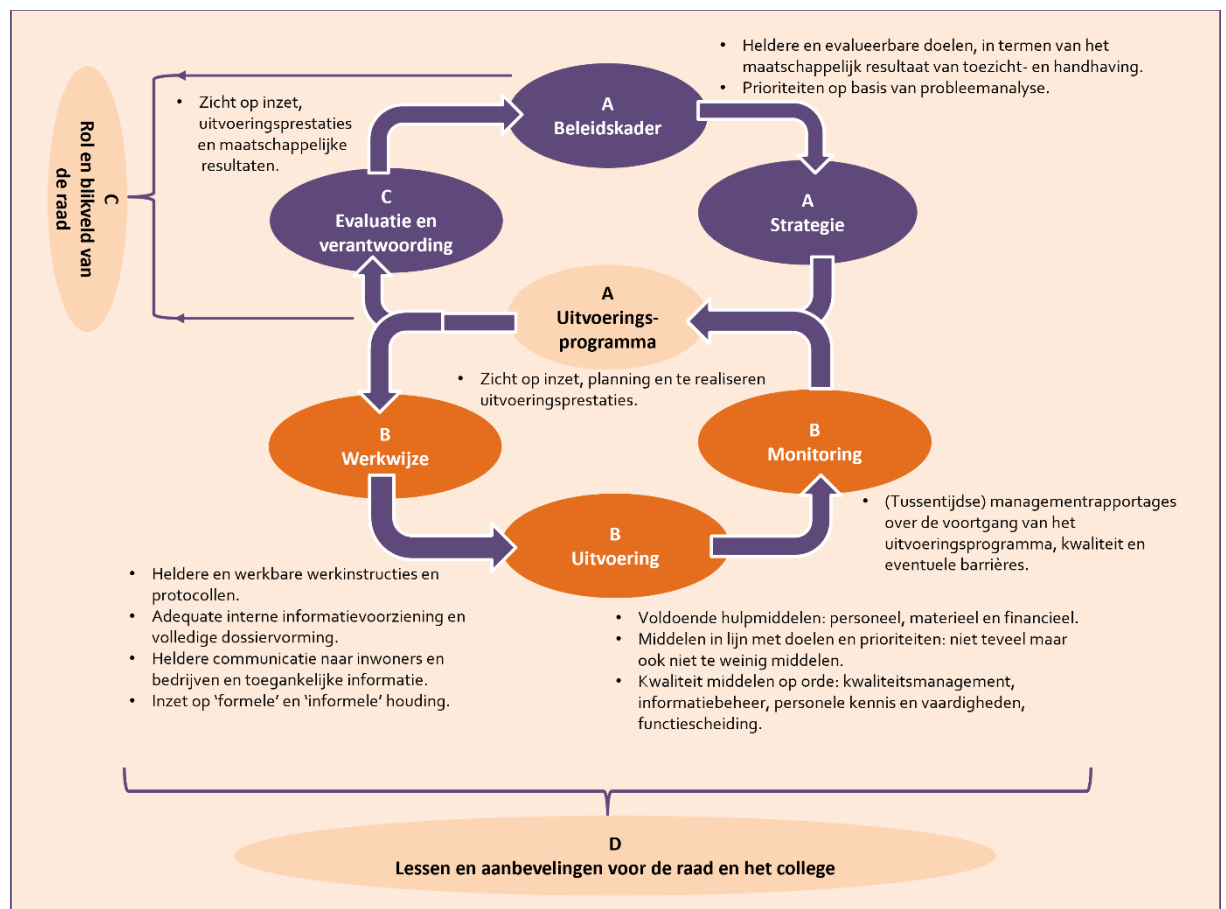
D LESSEN EN AANBEVELINGEN

- 10 Welke lessen kunnen worden getrokken en via welke aanbevelingen kan de gemeente Epe de toezicht en handhaving verbeteren?

1.3 Het evaluatiemodel en normenkader

Als roer op het onderzoek is het onderstaande evaluatiemodel gebruikt. Het model sluit aan op de onderzoeksvragen en is ontleend aan de kwaliteitscriteria zoals genoemd in het Besluit Omgevingsrecht en de Ministeriële regeling omgevingsrecht. Het model wordt door veel gemeenten toegepast voor de inrichting van toezicht en handhaving. Het model wordt ook wel de 'Big 8' genoemd en wordt ook gebruikt door de gemeente Epe.¹

Het evaluatiemodel bevat tevens de hoofdnormen die gebruikt worden in het onderzoek. Het evaluatiemodel bestaat uit vier hoofdblokken A t/m D. Deze hoofdblokken worden behandeld in dit rapport.

Figuur Deel I 1.1: Evaluatiemodel en hoofdnormen

¹ Gemeente Epe, Handhavingbeleid Epe, beleidskader 2022-2025, 7 december 2021

1.4 De afbakening van het onderzoek

DEFINITIE VAN TOEZICHT EN HANDHAVING

Allereerst bakenen we de termen toezicht en handhaving af, op basis van verschillende bronnen.²

Toezicht is elke actie die erop gericht is de naleving van het krachtens wet- en regelgeving geldende recht te bevorderen en te bewerkstelligen, zo nodig door het opleggen van sancties. Toezicht omvat drie activiteiten: informatie verzamelen, beoordelen en interveniëren. Met dat laatste gaat het om het handelen van het onder toezicht gestelde in overeenstemming te brengen met de norm zoals vastgelegd in wet- en regelgeving, of een einde te maken aan een onwenselijke situatie. De inzet van de interventie wordt 'sanctionering' of 'handhaving' genoemd.

REIKWIJDTE

Op het gebied van toezicht en handhaving worden vaak drie domeinen onderscheiden: :

- 1 De fysieke leefomgeving: ruimtelijke ordening, bouwen, duurzaamheid, milieu en het gebruik van de openbare ruimte;
- 2 Openbare orde en Veiligheid: verkeer, drank- en horecawet, APV en bijzondere wetten;
- 3 Het sociaal domein: kinderopvang en peuterspeelzalen, leerplichtwet, sociale zekerheid, Wmo, Participatiewet, loaw, loza en de Jeugdwet.

Het onderzoek richt zich specifiek op toezicht en handhaving in de **fysieke leefomgeving**. Het gaat dan om onder meer de volgende wet- en regelgeving:

- De Wet algemene bepalingen omgevingswet (Wabo);
- De Wet milieubeheer (WM);
- De Algemene Plaatselijke Verordening (APV, voor ruimtelijke onderdelen).

Dat betekent dat de toezicht- en handhavingstaken in het sociale domein en op het gebied van openbare orde en veiligheid niet binnen de reikwijdte van dit onderzoek vallen. Deze domeinen worden dan ook verder buiten beschouwing gelaten. Als laatste richt het onderzoek zich op toezicht en handhaving binnen het *bestuursrecht*. De strafrechtelijke handhaving is geen onderdeel van het onderzoek.

1.5 De aanpak van het onderzoek

Het onderzoek is in drie stappen uitgevoerd: inventarisatie, verdieping en rapportage.

Als eerste stap is een inventarisatie uitgevoerd met als doel overzicht te creëren over het beleid en de uitvoering van gemeente Epe met betrekking tot toezicht en handhaving. Er zijn relevante gemeentelijke stukken bestudeerd en er zijn oriënterende gesprekken gevoerd met de portefeuillehouder en sleutelpersonen uit de ambtelijke organisatie. Hieruit bleek dat het college recent in januari 2022 een nieuw handavingsbeleidskader voor de periode 2022-2025 had vastgesteld, en voor de ontwikkeling van dat nieuwe beleidskader een evaluatie heeft uitgevoerd van het beleidskader over de periode 2017-2020.

Als tweede stap is de verdiepende fase van het onderzoek uitgevoerd. Deze is gericht op de verbeterpunten uit de eerdere evaluatie van het beleid en de vertaling daarvan naar drie belangrijke

---

² Toezicht in het Nederlandse (bestuurs)recht, H.B. Winter, Kaderstellende visies op toezicht, Kamerstukken en diverse rapporten van de Algemene Rekenkamer

uitgangspunten van het huidige beleidskader. Dit om te voorkomen dat het onderzoek 'mosterd na de maaltijd' is en geen nieuwe inzichten oplevert voor de verdere doorontwikkeling van toezicht en handhaving binnen de gemeente. Voor de verdiepende fase zijn dan ook zes casussen bestudeerd die illustratief zijn voor de werkwijze van de gemeente rondom de drie belangrijke uitgangspunten van het huidige beleidskader, te weten:

- > Spontane naleving en preventief handelen (twee casussen);
- > Probleemoplossend handhaven (twee casussen);
- > Risicogericht toezicht (twee casussen).

In het rapport worden de casussen besproken om, naast het beleid, ook de daadwerkelijke werkwijze van de gemeente in de praktijk te illustreren.

In de laatste stap is het voorliggende rapport tot stand gekomen conform het protocol van de rekenkamercommissie Epe. Dit betekent dat een conceptrapport van bevindingen is voorgelegd aan de ambtelijke organisatie voor een verificatie van feiten (ambtelijke verificatie). Vervolgens is een eindrapport met conclusies en aanbevelingen gemaakt en voorgelegd aan het college voor een bestuurlijke zienswijze. De bestuurlijke zienswijze is integraal in het voorliggende rapport opgenomen.

1.6 Leeswijzer

Het voorliggende rapport bestaat uit drie delen:

- > Deel I 'De Kern' kan eigenstandig gelezen worden. De lezer kan de onderzoeksvragen, conclusies en aanbevelingen tot zich nemen. In dit deel wordt met conclusies lessen getrokken, de centrale vraag van het onderzoek beantwoord en worden aanbevelingen gedaan.
- > Voor de lezer die de onderbouwing van de conclusies wil lezen kan deel II 'De Bevindingen' van het rapport raadplegen. In dit deel worden de deelvragen van het onderzoek beantwoord. Elk hoofdstuk bevat een aantal deelvragen, die direct worden beantwoord met kernbevindingen en in de in de daarna volgende paragrafen verder worden verdiept.
- > Deel III bevat een factsheet voor snel overzicht over het handhavingsbeleid en de prioriteiten.

Deel I De Kern	Hoofdstuk 1	Achtergrond, doel, onderzoeksvragen en aanpak.
	Hoofdstukken 2 en 3	Conclusies en aanbevelingen voor de raad en het college: blok D van het evaluatiemodel.
Deel II Bevindingen	Hoofdstuk 1	Beleid en Strategie: bevindingen blok A van het evaluatiemodel.
	Hoofdstuk 2	Uitvoering, werkwijze en monitoring: blok B van het evaluatiemodel.
	Hoofdstuk 3	Evaluatie en verantwoording: bevindingen blok C van het evaluatiemodel.
Deel III Factsheet		Overzicht van toezicht en handhaving op hoofdlijnen, ten aanzien van de fysieke leefomgeving.
Bijlagen		1 De Omgevingswet vraagt een nieuwe werkwijze rondom toezicht en handhaving; 2 Respondenten- en bronnenlijst.

2 De conclusies

In dit hoofdstuk beantwoorden we de centrale vraag van het onderzoek en geven we ons oordeel over de doeltreffendheid, doelmatigheid en toekomstbestendigheid van het handhavingsbeleid en van de uitvoering.

Centrale vraag

Zijn toezicht en handhaving op geldende regels, eisen en voorwaarden in het fysieke domein van de gemeente Epe doeltreffend, doelmatig en toekomstbestendig?

Conclusie 1: de doeltreffendheid van het beleid en de uitvoering

Er is binnen de gemeente Epe in het algemeen, en binnen de raad in het bijzonder, geen scherp zicht op de **doeltreffendheid** van het beleid ten aanzien van toezicht en handhaving. De oorzaak hiervan is drieledig:

- > Het handhavingsbeleid van de gemeente Epe is onvoldoende vertaald naar een uitvoeringsprogramma met concrete uitvoeringsdoelen;
- > Rapportages geven zeer beperkt zicht op de mate waarin uitvoeringsdoelen worden gerealiseerd;
- > Voor een beperkt aantal prioriteiten is daar met rapportages wel zicht op. Dit is het geval voor prioriteiten op het terrein van ruimtelijke ordening, bouwen en deels milieu. Het ontbreekt dan echter aan een heldere duiding en de relatie tot het beleid of andere factoren die van invloed kunnen zijn op de mate waarin uitvoeringsdoelen worden gerealiseerd.

Een belangrijk richtpunt voor toezicht en handhaving binnen de gemeente Epe is dat het moet bijdragen aan de volgende drie samenhangende maatschappelijke opgaven: een leefbare, veilige en schone leefomgeving. Wij gebruiken hier de term 'richtpunt' omdat in het handhavingsbeleid van Epe verder niet is uitgewerkt wat de gemeente precies verstaat onder leefbaar, veilig en schoon. Daarmee zijn deze opgaven meer te beschouwen als een 'richtpunt' dan als concrete en evalueerbare doelen.

Om zicht te krijgen op de beoogde bijdrage van toezicht en handhaving moet dus verder worden ingezoomd op: de thema's of onderwerpen waarop toezicht en handhaving zich richt, de uitvoeringsdoelen die daarbij worden gesteld en de realisatie van deze doelen. De thema's of onderwerpen waarop toezicht en handhaving zich op richt vloeien voort uit risicoanalyses, regionale afspraken en bestuurlijke ambities van het college. Langs deze drie sporen komen binnen de gemeente Epe zogenaamde 'prioritaire onderwerpen' tot stand, die in deel II paragraaf 2.1 in een tabel zijn samengevat. In totaal gaat het om veertien prioritaire onderwerpen. Het zicht op de doeltreffendheid van toezicht en handhaving op deze onderwerpen is binnen de gemeente Epe echter niet volledig en niet scherp, want:

- > De rapportages van de gemeente Epe geven voor een beperkt aantal prioriteiten zicht op uitvoeringsdoelen en realisatie. Denk bijvoorbeeld aan het aantal controles en geconstateerde overtredingen;
- > Daar waar wel zicht is op deze zaken, worden geen verklaringen gegeven waarom streefwaarden rondom het aantal uit te voeren controles wel of niet worden gerealiseerd. Het ontbreekt ook aan trendanalyses waarmee toe- en afname van het aantal overtredingen over een bepaalde periode worden gemeten. Het verband tussen toe- en afname en het door de gemeente Epe gevoerde beleid is daardoor niet inzichtelijk, evenals het verband met andere factoren die daarop van invloed zijn.

Met andere woorden: er is middels de rapportages binnen de gemeente Epe zeer beperkt zicht op de doeltreffendheid van het beleid. Een belangrijke oorzaak is dat het huidige uitvoeringsprogramma van onvoldoende kwaliteit is. De gemeente Epe heeft in haar handhavingsbeleid opgenomen dat een uitvoeringsprogramma nodig is. Met dit uitvoeringsprogramma zou een heldere verbinding moeten worden gelegd tussen het handhavingsbeleid en de uitvoering. Het huidige uitvoeringsprogramma doet dat echter niet. Het is min of meer een samenvatting van het handhavingsbeleid, in plaats van een vertaling van dat beleid naar uitvoeringsdoelen voor toezicht en handhaving. Voor twee prioritaire onderwerpen is wel verbinding gelegd tussen het handhavingsbeleid en de uitvoering, namelijk voor recreatiewoningen en vakantieparken. Hiervoor zijn projectplannen opgesteld: 'Recreatiewoningen in het bos'³ en 'Toezicht en Handhaving Vitale Vakantieparken'.⁴ De projectplannen geven specifiek inzicht in uitvoeringsdoelen en activiteiten ten aanzien van toezicht en handhaving, en daarmee worden concrete verbindingen gelegd tussen beleid en uitvoering. In het voorliggende onderzoek zijn echter geen specifieke rapportages aangetroffen die aangeven in hoeverre de gestelde uitvoeringsdoelen zijn gerealiseerd.

Om zicht te krijgen op de doeltreffendheid van het door de gemeente Epe gevoerde beleid, moet dus nog verder worden ingezoomd op de daadwerkelijke werkwijze van Toezicht en Handhaving in de praktijk. Dat hebben wij in dit onderzoek gedaan door een aantal casussen kwalitatief te bestuderen. De casussen geven weliswaar geen integraal beeld over alle handhavingszaken, maar zijn wel signalerend voor verdere doorontwikkeling van het beleid. Hierbij is gekeken of belangrijke beleidsuitgangspunten in de praktijk ook het beoogde effect opleveren, te weten:

- 1 *Spontane naleving en preventief handelen*: het voorkomen dat toezicht en handhaving intensief moet worden ingezet;
- 2 *Probleemoplossend handhaven*: het aanpakken van het onderliggende probleem waarvan een overtreding een gevolg is.

Rondom '**Spontane naleving en preventief handelen**' zijn voorbeelden gevonden waarbij wij constateren dat dit beleidsuitgangspunt ook doel treft. Wij hebben deze gevonden met betrekking tot illegale permanente bewoning van vakantieparken. Hierbij is ingezet op contact- en relatieopbouw met beheerders en/of VvE's van vakantieparken, wat ook is gelukt. Deze beheerders en/of VvE's hebben zelf instrumenten in handen om te handhaven en zij gebruiken deze ook. Denk aan parkreglementen, huurovereenkomsten en een welkomstgesprek voor nieuwe eigenaren van huisjes, chalets en caravans waarin illegale permanente bewoning een agendapunt is. Daar waar zij zelf geen instrumenten in handen hebben wordt een beroep gedaan op de gemeente. Een punt van aandacht die beheerders en/of VvE's van vakantieparken meegeven is om hen eerder vooraf te betrekken bij grootschalige controles en ook brandveiligheid, in verband met de droge bossen in de zomerperiode, mee te nemen. Gesprekken hierover met de gemeente zijn al gevoerd en/of nog gaande. Beheerders geven tevens aan meer op de hoogte te willen zijn van de stand van zaken van lopende handhavingszaken, zodat ook zij daar een goed beeld van hebben.

Rondom '**Probleemoplossend handhaven**' zijn er ook voorbeelden gevonden waarbij dit beleidsuitgangspunt doel treft. Er zijn nog wel punten die verder doorontwikkeld en verbeterd kunnen worden. Die worden meegegeven door betrokkenen die wij hebben gesproken in het kader van dit onderzoek. De belangrijkste punten zijn:

- > Oplossingen voor problemen komen pas vaak laat in het proces tot stand. Dat is een gemiste kans. Door oplossingen in een zo vroeg mogelijk stadium te bieden kunnen kosten en een langdurig proces worden vermeden;
- > Er wordt nog onvoldoende integraal naar een problematische situatie gekeken.

---

³ Bron: Projectplan Handhaving recreatiewoningen in het bos.

⁴ Bron: Projectplan Toezicht en Handhaving Vitale Vakantieparken.

Conclusie 2: de doelmatigheid van het beleid en de uitvoering

Het handhavingsbeleid van de gemeente is erop gericht om de doelmatigheid van de uitvoering te verbeteren, door een betere aansluiting te maken tussen beleidskeuzes en beschikbare ambtelijke capaciteit. Dat is gelukt door:

- > Het stellen van prioriteiten met een risicoanalyse;
- > Meer in te zetten op spontane naleving en preventief handelen.

Anderzijds vraagt 'Probleemoplossend handhaven' soms juist meer ambtelijke capaciteit en andere ambtelijke vaardigheden.

Doelmatig handelen gaat over een optimale verhouding tussen het te bereiken doel en de daarvoor beschikbare menskracht en middelen.

Voor de ontwikkeling van handhavingsbeleid voor een komende periode van vier jaar, evalueert het college het beleid van de voorgaande periode om daar lering uit te trekken. Een van de leerpunten uit voorgaande evaluaties was dat tot 2017 handhaving regelmatig teveel ad-hoc werden opgepakt. Met het beleid voor de periode 2017-2020 wilde het college deze wijze van werken veranderen door prioriteiten te stellen op basis van een risicoanalyse, en de uitvoering te plannen met een uitvoeringsprogramma. Dit is doorgetrokken in het huidige beleid voor de periode 2022-2025, met als doel om een betere aansluiting te maken tussen de beleidsdoelen en de beschikbare capaciteit. Risicoanalyses worden daadwerkelijk uitgevoerd en deze leiden ook tot prioriteitstelling, zoals al beschreven in de voorgaande conclusie. Ook ziet de gemeente Epe het beleidsuitgangspunt 'Spontane naleving en preventief handelen' als een belangrijk uitgangspunt, om doelmatig om te gaan met de beschikbare capaciteit. Met dit punt kan namelijk worden voorkomen dat toezicht en handhaving intensief moet worden ingezet. Ten aanzien casussen rondom illegale permanente bewoning van vakantieparken zien we daar inmiddels resultaten van.

Anders is het bij het beleidsuitgangspunt 'Probleemoplossend handhaven'. Hier blijkt dat er in de praktijk juist meer, maar ook andere, ambtelijke inzet wordt gevraagd. Hier is voor de gemeente nog ruimte voor verdere ontwikkeling:

- > Het vraagt om goede en volledige registratie van het handhavingsdossier en -stukken in het zaakstelsel, en overdracht van het volledige dossier in het geval ambtelijke collega's het van elkaar overnemen. Dit is binnen de gemeente Epe nog niet voldoende op orde.
- > Het vraagt om samenhangend zicht op alle relevante factoren die zich in een bepaalde situatie voordoen. Het komt nu nog voor dat de gemeente een probleem niet in een keer integraal aanpakt.
- > De inzet van mediation valt of staat bij medewerking van betrokkenen. Als er geen medewerking is, dreigen zaken zich te ontwikkelen tot slepende kwesties of hardnekkige casuïstiek. Dat laatste vraagt nog teveel inzet van de ambtelijke organisatie.

Conclusie 3: de toekomstbestendigheid van beleid en de uitvoering

In het handhavingsbeleid zijn de nieuwe Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) opgenomen.

- > Ten aanzien van de implementatie van de Wkb zijn werkprocessen beschreven en medewerkers getraind. De nieuwe werkwijze moet nog wel in de praktijk worden getest.
- > De huidige beleidsuitgangspunten van de gemeente Epe liggen al in lijn met de geest van de nieuwe Omgevingswet, en de gemeente werkt al met deze uitgangspunten in de praktijk. Met name rondom het uitgangspunt 'Probleemoplossend handhaven' zijn nog verbeterlagen te maken.

Twee nieuwe landelijke wetten zijn relevant: de nieuwe Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen. Deze zijn ook opgenomen in het handhavingsbeleid voor de periode 2022-2025.

In het kader van de **Wet kwaliteitsborging voor het bouwen** moeten initiatiefnemers die gaan bouwen, een private partij inschakelen die controleert of het gebouw in aanbouw aan de regels voldoet. De gemeente voert dan geen taken meer uit omtrent de controle van gebouwen. Dit heeft impact op de werkwijze van toezicht en handhaving. De gemeente staat immers meer op afstand en dat vraagt om een ander werkproces en andere kwaliteiten van de gemeente. De gemeente heeft de werkprocessen beschreven, medewerkers hebben een training gehad en worden op de hoogte gehouden van de implementatie. Om ervaring in de praktijk op te doen stimuleert de gemeente pilotprojecten die samen met bedrijven moeten worden opgepakt. De gemeente heeft echter nog geen geschikte aanmeldingen ontvangen voor pilotprojecten. De animo bij bedrijven is vooralsnog niet heel groot. De samenwerking met bedrijven is belangrijk; dit wordt in ook regionaal verband en vanuit de brancheorganisatie gestimuleerd en besproken.

Het handhavingsbeleidsplan van de gemeente Epe geeft dat door de **nieuwe Omgevingswet** minder vergunningverlening nodig zal zijn en meer algemene regels zullen worden voorgeschreven. De Omgevingswet gaat uit van het zoeken naar balans tussen het beschermen én het benutten van de fysieke leefomgeving. Dat vraagt een andere manier van denken van toezichthouders en handhavers. De twee uitgangspunten 'Spontane naleving en preventief handelen' en 'Probleemoplossend handhaven' liggen ons inziens al goed in lijn met deze nieuwe manier van denken; de gemeente heeft hier inmiddels al ervaring mee opgedaan. Rondom het 'Probleemoplossend handhaven' zijn er nog wel punten om verder te verbeteren. Die zijn reeds beschreven in het laatste deel van conclusie 1.

3 De aanbevelingen

We doen hieronder aanbevelingen aan de raad. Dat doen we omdat de raad binnen de gemeente Epe onvoldoende zicht heeft op de mate waarin beleidsdoelen rondom toezicht en handhaving worden gerealiseerd. De raad heeft hierdoor vooral aandacht voor specifieke casussen die zich voordoen en die de aandacht trekken in de media en de lokale samenleving. De raad schenkt hier aandacht aan, in plaats van te sturen op beleidslijnen.

Aanbevelingen aan de raad

AANBEVELING 1: VERTALING VAN BELEID NAAR UITVOERINGDOELEN EN -PRESTATIES

Geef het college opdracht om een uitvoeringsprogramma en -rapportage op te stellen. Hierin moet een heldere verbinding worden gemaakt tussen de doelen per prioriteit die volgen uit het handhavingbeleid, én de activiteiten van toezicht en handhaving. Vraag per prioriteit om tenminste het volgende inzichtelijk te maken:

- > De uitvoeringsdoelen: het aantal beoogde controles en een norm voor het aantal geconstateerde overtredingen;
- > De uitvoeringsprestaties: het aantal gerealiseerde controles, het aantal geconstateerde overtredingen en het aantal en type ingezette handhavingsinstrumenten;
- > In welke mate 'probleemoplossend handhaven' doeltreffend is geweest, in relatie tot het aantal geconstateerde overtredingen.
- > Hoe het college de doeltreffendheid van het 'probleemoplossend handhaven' verder wil optimaliseren.

AANBEVELING 2: INFORMATIEVOORZIENING AAN DE RAAD

Geef het college opdracht om regelmatig, bijvoorbeeld halfjaarlijks, te rapporteren aan de raad in hoeverre het uitvoeringsprogramma is gerealiseerd. De rapportage dient per prioriteit inzicht te geven in:

- > De mate waarin uitvoeringsprestaties afwijken van uitvoeringsdoelen;
- > Een verklaring waarom er sprake is van een afwijking, in het geval van een substantiële afwijking;
- > Bij voorkeur een trendanalyse over een aantal jaren om het effect van ingezet beleid zichtbaar te maken, en of andere factoren die van invloed zijn in beeld te krijgen.

AANBEVELING 3: PARTICIPATIE VAN ACTOREN UIT DE SAMENLEVING

De thema's of onderwerpen waarop toezicht en handhaving zich op richt vloeien voort uit risicoanalyses, regionale afspraken en bestuurlijke ambities van het college. Langs deze drie sporen komen binnen de gemeente Epe zogenaamde 'prioritaire onderwerpen' tot stand. Dit zijn onderwerpen waarom de gemeente zijn beschikbare ambtelijke capaciteit op wil richten. Tegelijkertijd is een belangrijk uitgangspunt van het handhavingbeleid 'Spontane naleving en preventief handelen'. Dat vraagt ook om lokaal 'eigenaarschap' vanuit de samenleving zelf, en het stimuleren hiervan door de gemeente. De gemeente investeert hiervoor in relatieopbouw met relevante actoren en communicatie over belangrijke wet- en regelgeving.

Vraag het college om de samenleving meer te betrekken aan de voorkant van het beleidsproces. Dit door de samenleving ook te betrekken bij het stellen van prioriteiten:

- > Wat zijn voor inwoners en bedrijven belangrijke prioriteiten?;
- > Welke bijdrage verwachten zij van de gemeente?;
- > Wat kunnen zij zelf bijdragen aan een leefbare, veilige en schone leefomgeving?;
- > Hoe kan de gemeente hen daarbij helpen?

2

De bevindingen

1 Het beleid, de strategie en het uitvoeringsprogramma

In dit hoofdstuk staat blok A uit het evaluatiemodel centraal. Hieronder beantwoorden we direct de deelvragen die aansluiten op dat blok, aan de hand van de kernbevindingen. Daarnaast passen we de in dit onderzoek gehanteerde normen toe en sluiten de daarmee kernbevindingen af. De onderliggende paragrafen van dit hoofdstuk bevatten een meer gedetailleerde onderbouwing van de kernbevindingen.

DEELVRAGEN

- 1 Wat zijn de gemeentelijke beleidskaders voor toezicht en handhaving voor het fysieke domein?
  - > Hoe wordt dat beleid ontwikkeld en wie is daarbij betrokken? In het bijzonder: worden inwoners en bedrijven betrokken, wat is hun inbreng en wat is daarmee gedaan?
  - > In hoeverre wordt met het beleid al ingespeeld op nieuwe relevante wet- en regelgeving zoals de nieuwe Omgevingswet?
- 2 Wat wil de gemeente bereiken, wat zijn de ambities en doelen op het gebied van het ruimtelijke en fysieke domein?
- 3 Hoe is het beleid uitgewerkt in een handhavingsstrategie en een uitvoeringsprogramma?

TOEGEPASTE NORMEN

- Er zijn vastgestelde evalueerbare doelen: de doelen zijn zo geformuleerd, dat tussentijds en achteraf is te controleren in hoeverre deze zijn gerealiseerd.
- Er is geprioriteerd op basis van een probleem- en risicoanalyse.
- Er is een vastgestelde toezicht-, sanctie- en gedoogstrategie.
- Er is sprake van integrale handhaving.

Beantwoording van de deelvragen: De kernbevindingen

- 1 Het handhavingsbeleid voor de periode 2022-2025 is door het college in januari 2022 vastgesteld en ter kennisgeving gestuurd naar de raad. Het beleidsplan heeft betrekking op de fysieke leefomgeving, te weten: bouwen, ruimtelijke ordening en openbare orde en veiligheid. Het heeft daarmee geen integraal karakter. Het is namelijk niet van toepassing op kinderopvang en peuterspeelzalen, de leerplichtwet en de drank en horecawet. Ook milieutaken die zijn opgedragen aan de Omgevingsdienst Veluwe-IJssel maken geen deel uit van het beleidsplan; hiervoor is een regionaal handhavingsbeleid opgesteld.

Het handhavingsbeleid is ontwikkeld op basis van risicoanalyses, regionale afspraken en lokale bestuurlijke ambities. Inwoners en bedrijven zijn daarbij niet betrokken. Daarnaast heeft het college de voorgaande beleidsperiode geëvalueerd en aandachts- en verbeterpunten meegenomen in het huidige handhavingsbeleid. Er zijn daarbij de volgende aandachts- en verbeterpunten genoemd:

- > Het is lastig de beleidsdoelen en prioriteiten te realiseren, doordat de ambtelijke capaciteit onvoldoende is in verhouding tot de omvang van het handhavingsbeleid. Dit komt deels ook doordat specifieke concrete casuïstiek veel aandacht vergt. Er is een duidelijker beslissingskader nodig voor bestuurlijke en operationele keuzes voor de inzet van beperkte capaciteit voor toezicht en handhaving;
- > Actualisatie is nodig vanwege nieuwe wetgeving. Nieuwe wetgeving betreft de nieuwe Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen.

REALISEREN VAN DE DOELEN MET DE BESCHIKBARE CAPACITEIT

Om een betere aansluiting tussen de beleidsdoelen en de beschikbare ambtelijke capaciteit te bewerkstelligen bevat het beleid drie uitgangspunten. Daarmee zijn bestuurlijke en operationele keuzes te maken om de beperkte ambtelijke capaciteit doeltreffender en doelmatiger in te kunnen zetten:

- a *Spontane naleving en preventief handelen*: het voorkomen dat toezicht en handhaving intensief moet worden ingezet;
- b *Risicogericht toezicht*: de inzet richten op prioritaire situaties. Situaties die er werkelijk toe doen doordat de kans van optreden en de impact op de samenleving groot is;
- c *Probleemoplossend handhaven*: het aanpakken van het onderliggende probleem, waarvan een overtreding een gevolg is.

INSPELEN OP DE NIEUWE WET- EN REGELGEVING

Twee nieuwe landelijke wetten zijn relevant: de nieuwe Omgevingswet en de Wet Kwaliteitsborging voor bouwen. Deze zijn opgenomen in het handhavingsbeleid voor de periode 2022-2025. Ten aanzien van de **nieuwe Omgevingswet** voorziet de gemeente minder vergunningverlening en meer algemene regels. Ook gaat de gemeente nog meer uit van de eigen verantwoordelijkheid van inwoners en bedrijven. In het handhavingsbeleid worden, zij het zeer algemeen, de gevolgen voor de toezichthouders beschreven. Zo verwacht de gemeente dat de toezichthouders het accent verschuiven van 'het louter controleren van regels' naar het meer oog hebben voor de realisatie van beleidsdoelen en initiatieven, en krachten uit de samenleving die daaraan een bijdrage kunnen leveren. Er is niet concreet beschreven over welke beleidsdoelen dat gaat en welke bijdrage aan de realisatie van deze doelen specifiek van toezicht en handhaving wordt verwacht.

In het kader van de **Wet kwaliteitsborging voor het bouwen** moeten initiatiefnemers die gaan bouwen, een private partij inschakelen die controleert of het gebouw in aanbouw aan de regels voldoet. De gemeente voert geen taken meer uit omtrent de controle van gebouwen.

- 2 Gemeente Epe stelt dat toezicht en handhaving moet bijdragen aan een leefbare, veilige en schone leefomgeving. Dat was de ambitie in de voorgaande beleidsperiode en is nog steeds de ambitie in de huidige beleidsperiode 2022-2025. Zowel in het beleidsplan als in het uitvoeringsprogramma is de ambitie verder niet vertaald naar evalueerbare doelen. Dit doet zich voor op alle drie de niveaus waarop de gemeente kan sturen:
  - > Op *maatschappelijke doelen*: Wanneer vinden we de leefomgeving veilig, schoon en leefbaar? Hoeveel overtredingen vinden we dan maximaal aanvaardbaar?
  - > Op *uitvoeringsdoelen*: hoeveel controles willen we uitvoeren?
  - > Op *middelen*: welke inzet van capaciteit vraagt dit?

Bij twee prioriteiten, te weten bij 'vitale vakantieparken' en bij 'handhaving recreatiewoningen in het bos', bieden de projectplannen wel zicht op concrete en evalueerbare doelen op alle hierboven genoemde drie niveaus.

- 3 Het handhavingsbeleid is verder uitgewerkt in een handhavingsstrategie. Hierbij volgt de gemeente Epe de landelijke handhavingsstrategie ten aanzien van een preventie- en nalevingsstrategie, een toezichtstrategie, een handhavings- en sanctiestrategie en een gedoogstrategie. Aanvullend daarop heeft de gemeente ook een strategie uitgewerkt voor 'hardnekkige casuïstiek'. Dit omdat zich jaarlijks een aantal van deze zaken voordoet en deze een onevenredig beslag kan leggen op de beschikbare ambtelijke capaciteit.

Om een betere aansluiting tussen beleidsdoelen en beschikbare ambtelijke capaciteit te bewerkstelligen, zou een uitvoeringsprogramma voor deze aansluiting moeten zorgen. Dat

doet het echter niet. Het uitvoeringsprogramma herhaalt de beleidsdoelen uit het handhavingsbeleid (een leefbare, veilige en schone leefomgeving) maar geeft verder geen vertaling naar concrete uitvoeringsdoelen, activiteiten en in te zetten ambtelijke capaciteit.

Dat is wel gedaan voor twee prioritaire onderwerpen, namelijk voor recreatiewoningen en vakantieparken. Hiervoor zijn projectplannen opgesteld: 'Recreatiewoningen in het bos'⁵ en 'Toezicht en Handhaving Vitale Vakantieparken'.⁶ De projectplannen geven specifiek inzicht in de uitvoeringsdoelen, de activiteiten en de ambtelijke inzet. Met deze twee projectplannen maakt de gemeente wel een concrete verbinding tussen beleid en uitvoering.

De normen	De kernbevindingen
Er zijn vastgestelde evalueerbare doelen: de doelen zijn zo geformuleerd dat tussentijds en achteraf is te controleren in hoeverre deze zijn gerealiseerd.	Er zijn in het beleidsplan, en in het uitvoeringsprogramma, geen evalueerbare doelen geformuleerd. Uitzondering hierop zijn twee prioritaire onderwerpen: recreatiewoningen en vakantieparken. Hiervoor zijn projectplannen opgesteld waarin evalueerbare doelen zijn geformuleerd.
Er is geprioriteerd op basis van een probleem- en een risicoanalyse.	Het handhavingsbeleid heeft <i>risicogericht toezicht</i> als uitgangspunt en bevat ook prioritaire onderwerpen op basis van een risicoanalyse.
Er is een vastgestelde toezicht-, sanctie- en gedoogstrategie.	De gemeente Epe volgt de landelijke handhavingsstrategie ten aanzien van een preventie- en nalevingsstrategie, een toezichtstrategie, een handhavings- en sanctiestrategie en een gedoogstrategie.
Er is sprake van integrale handhaving.	Het handhavingsbeleidsplan heeft geen integraal karakter. Het heeft betrekking op de fysieke leefomgeving: bouwen, ruimtelijke ordening en openbare orde en veiligheid. Het is niet van toepassing op kinderopvang en peuterspeelzalen, de leerplichtwet en de drank en horecawet. Ook milieutaken die zijn opgedragen aan de Omgevingsdienst Veluwe-IJssel maken geen deel uit van het beleidsplan. Hiervoor is een regionaal handhavingsbeleid opgesteld.

Tabel Deel II, 1.1 De normen en de kernbevindingen

⁵ Bron: Projectplan Handhaving recreatiewoningen in het bos

⁶ Bron: Projectplan Toezicht en Handhaving Vitale Vakantieparken

1.1 Het toezicht- en handhavingsbeleid

De gemeente is op basis van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo), het Besluit Omgevingsrecht (BOR) en de Ministeriële regeling omgevingsrecht verplicht om beleid vast te stellen voor het fysieke domein. Met de invoering van de Wet Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving in 2016 zijn ook kwaliteitscriteria geïntroduceerd waarin eisen worden gesteld aan toezicht en handhaving. Op basis van de kwaliteitscriteria dient de gemeente te beschikken over beleid op het terrein van vergunningverlening, toezicht en handhaving. Ook moet de gemeente een uitvoeringsprogramma maken en moet de raad een verordening vaststellen ten aanzien van de kwaliteit van de uitvoering van taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving. Daarnaast worden ook eisen gesteld ten aanzien van rapportage, evaluatie en monitoring van het beleid.

De gemeente handelt in lijn met het bovenstaande. Er was een beleidskader voor de periode 2017-2020, die eenmaal is verlengd met een jaar. Na de evaluatie van dat beleidskader heeft het college het huidige beleid voor de periode 2022-2025 op 11 januari 2022 vastgesteld en ter kennisgeving gestuurd aan de raad.⁷ De raad heeft eerder een verordening met betrekking tot de kwaliteit van toezicht en handhaving vastgesteld. We lichten het handhavingsbeleid en de verordening hieronder verder toe. De uitvoeringsprogramma's lichten we verder toe in een van de volgende paragrafen.

De Verordening kwaliteit VTH omgevingsrecht

De gemeenteraad heeft op 15 september 2016 de Verordening kwaliteit vergunningverlening, toezicht en handhaving omgevingsrecht vastgesteld. Daarmee wordt voldaan aan de eisen die in de artikelen 5.4 en 5.5 van de Wabo worden gesteld aan toezicht en handhaving. De verordening schrijft voor dat:

- > de raad toeziet op de hoofdlijnen van het beleid voor de kwaliteit van de uitvoering en handhaving van betrokken wetten. Dit in het licht van de voor de gemeente vastgestelde beleidskaders voor de fysieke leefomgeving;
- > over de naleving van de kwaliteitscriteria het college jaarlijks een mededeling dient te doen aan de raad.

Het handhavingsbeleid Epe 2017-2020 en de evaluatie

Voor de ontwikkeling van het huidige handhavingsbeleid is het voorgaande beleid, betreffende de periode 2017-2020, door het college geëvalueerd. Alvorens in te gaan op het huidige handhavingsbeleid, vatten we het voorgaande beleid kort samen en behandelen we de resultaten van de evaluatie.

Het voorgaande handhavingsbeleid gold voor de periode 2017-2020 en is eenmaal verlengd tot en met 2021. Er worden in dat beleid twee doelen voor handhaving gesteld:

- > Een schone, hele en veilige (openbare) ruimte;
- > Het zoveel als mogelijk beschikbaar maken en houden van recreatieobjecten voor toeristen.

Tot de vaststelling van het beleid 2017-2020 werden handhavingszaken regelmatig ad-hoc opgepakt.⁸ Met het beleid voor de periode 2017-2020 wilde het college deze wijze van werken veranderen door prioriteiten te stellen op basis van een risicoanalyse en de uitvoering te plannen met een uitvoeringsprogramma. Dit met als doel om een betere aansluiting te maken tussen de

⁷ Bronnen: collegevoorstel verlenging Handhavingsbeleid 2017-2020, collegevoorstel vaststelling Handhavingsbeleidskader 2022-2025 en Informatienota Raad Handhavingsbeleidskader 2022-2025

⁸ Bron: Handhavingsbeleid 2017-2020

beleidsdoelen en de beschikbare capaciteit. Het handhavingsbeleid 2017-2020 bevat dan ook een risicoanalyse waarbij per handhavingsonderwerp is beoordeeld wat het effect is van het niet naleven van wet- en regelgeving en wat de kans is dat dit effect zich zal voordoen (Risiko = Kans x Effect). De risicoanalyse is gebaseerd op historische gegevens van de gemeente en kennis en ervaring van betrokken bestuurders en ambtenaren.⁹ Hierbij merken wij op dat de uitkomst van de risicoanalyse één van de ingrediënten is voor prioriteitstelling. Uit gesprekken in het kader van dit onderzoek blijkt namelijk dat ook beleidsdoelen vanuit het collegeprogramma, uit regionale afspraken en de identiteit en specifieke kenmerken van Epe meegenomen worden in het stellen van prioriteiten.¹⁰

Verder ziet de gemeente Toezicht en Handhaving als een vorm van dienstverlening en volgt de uitgangspunten die zijn gesteld in het beleid ten aanzien van dienstverlening. In het handhavingsbeleid is dit uitgewerkt in twee principes:

- > Toezicht en Handhaving is transparant en de gemeente is daarop aanspreekbaar. Dat betekent dat de gemeente inzichtelijk maakt hoe overtredingen worden voorkomen, opgespoord en gehandhaafd. Hiermee wil de gemeente recht doen aan het zogenaamde '**rechtzekerheidsprincipe**': er is geen willekeur in de handhaving;
- > Toezicht en Handhaving is mensgericht. Dat betekent dat de gemeente uitgaat van het principe van **vertrouwen**: inwoners en bedrijven krijgen daarbij hun eigen verantwoordelijkheid. In het geval dit vertrouwen wordt beschaamd zal de gemeente stevig handhaven.

De gemeente Epe benadrukt dat het wijzen op de eigen verantwoordelijkheid van inwoners en bedrijven steeds belangrijker zal worden en wil daar ook een bijdrage aan leveren, zie het onderstaande kader.

Inwoners en bedrijven worden door de rijksoverheid steeds meer gewezen op hun eigen verantwoordelijkheid. Bewustwording van de relevantie van regulering en de wettelijke maatstaven wordt daarmee belangrijker. De gemeente Epe draagt hier waar mogelijk aan bij, zodat iedereen zijn verantwoordelijkheid kan nemen.

Bron: Handhavingsbeleid 2017-2020

Als laatste geeft het handhavingsbeleid aan dat er waar mogelijk integraal toezicht plaats zal vinden. Om dit te kunnen doen geeft de gemeente aan dat de werkprocessen binnen de ambtelijke organisatie zullen worden afgestemd, dat kennisoverdracht zal plaatsvinden en dat aandacht zal worden gegeven aan het zaakstelsel. In het zaakstelsel wil de gemeente toezicht- en handhavingszaken registreren, zodat de gemeente adequaat kan reageren op vragen over en verzoeken tot toezicht en handhaving en de afhandeling daarvan.

Het handhavingsbeleid is geëvalueerd als opmaat voor een nieuw beleidskader voor de jaren 2022-2025. Hiervoor heeft een extern adviesbureau documenten bestudeerd die onderdeel zijn van het handhavingsbeleid 2017-2021, interviews gehouden met handhavingsambtenaren over het beleid en de uitvoering.¹¹ De uitkomst was dat er geen aanleiding was voor een substantiële heroverweging van het beleid. Wel waren er een aantal aandachts- en verbeterpunten, zie het volgende kader.

---

⁹ Bron: Risicoanalyse handhavingstaken fysieke leefomgeving 2020-2024 gemeente Epe

¹⁰ Bron: Interviews

¹¹ Bron: Handhavingsbeleid 2022-2025 gemeente Epe, hoofdstuk 2, doel en uitgangspunten

EVALUATIE VAN HET HANDHAVINGSBELEID 2017-2020

De volgende drie aandachts- en verbeterpunten zijn naar voren gekomen:

- 1 De uitvoering staat onder druk. Het is lastig de beleidsdoelen en prioriteiten te realiseren doordat de capaciteit onvoldoende is in verhouding tot de omvang en maatschappelijke relevantie van het handhavingsbeleid. Deels ook omdat specifieke concrete casuïstiek veel aandacht vergt.
- 2 Er is een duidelijker beslissingskader nodig voor bestuurlijke en operationele keuzes voor de inzet van schaarse capaciteit voor toezicht en handhaving;
- 3 Actualisatie is nodig vanwege nieuwe wetgeving en enkele nieuwe prioriteiten. Nieuwe wetgeving betreft de nieuwe Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen.

Bron: Handhavingsbeleid 2022-2025 gemeente Epe, hoofdstuk 2, doel en uitgangspunten

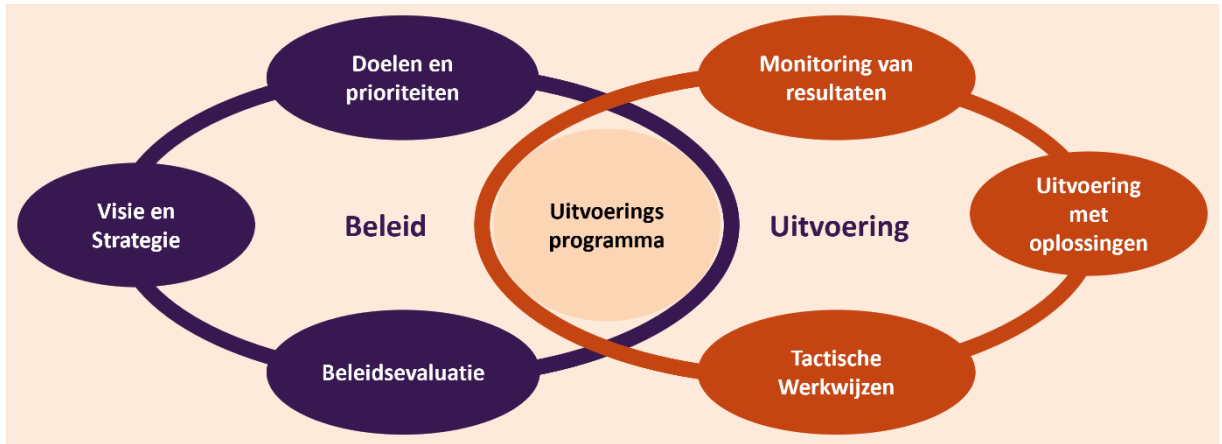
Het handhavingsbeleid in Epe 2022-2025

Het handhavingsbeleid voor de periode 2022-2025 is door het college op 11 januari 2022 vastgesteld en ter kennisgeving gestuurd naar de raad. Het heeft betrekking op de fysieke leefomgeving: bouwen, ruimtelijke ordening en de openbare orde en veiligheid. Het is niet van toepassing op kinderopvang en peuterspeelzalen, de leerplichtwet en op de drank en horecawet. Ook milieutaken, die zijn opgedragen aan de Omgevingsdienst Veluwe-IJssel, maken geen deel uit van het handhavingsbeleid. Hiervoor is een regionaal handhavingsbeleid vastgesteld. De raad is, reeds voor vaststelling door het college, geïnformeerd over het handhavingsbeleid met een digitale presentatie op 15 november 2021. De raad is toen in de gelegenheid gesteld om vragen te stellen.

Wij constateren dat de aandachts- en verbeterpunten uit de evaluatie van het voorgaande beleid zijn meegenomen in het beleid voor de periode 2022-2025. We lichten dat hieronder verder toe.

DE BELEIDSDOELEN VERSUS DE UITVOERINGS-CAPACITEIT

Een eerste belangrijk aandachtspunt was dat het lastig was om beleidsdoelen te realiseren, doordat de uitvoeringscapaciteit niet in verhouding stond met die doelen. Er is in het handhavingsbeleid dan ook expliciet aandacht voor de aansluiting tussen het beleid en de uitvoering. Dit komt tot uitdrukking in het onderstaande model, dat is opgenomen in het handhavingsbeleid. Het is ontleend aan het model dat bekend staat als de 'Big-8 cyclus', dat binnen veel gemeenten wordt toegepast in het kader van toezicht en handhaving. Het is ook de basis is voor het evaluatiemodel dat we in het voorliggende onderzoek toepassen (zie hoofdstuk 1). Met dit model probeert de gemeente weer te geven dat er een afhankelijkheid bestaat tussen beleid (visie en strategie) en de uitvoering (werkwijzen en realisatie). De afhankelijkheid vertaalt zich in het koppelstuk 'Uitvoeringsprogramma' dat de verbinding is tussen beleid en uitvoering. De gemeente wil het jaarlijkse uitvoeringsprogramma aansluiten op het beleid, maar ook op wat mogelijk is binnen de beschikbare capaciteit en middelen van de ambtelijke organisatie. Hiermee wil de gemeente de verbinding tussen het beleid en de uitvoering concreet maken.

Figuur Deel II 1.2: De beleids- en uitvoeringscyclus van toezicht en handhaving binnen de gemeente Epe

Later gaan we dieper in op het uitvoeringsprogramma en op de rechterkant van het model, dat zich richt op de uitvoering. Hieronder zoomen we verder in op de beleidszijde van het model.

HET BESLISSINGSKADER

Een tweede belangrijk aandachtspunt uit de evaluatie van het voorgaande beleid was dat een duidelijker beslissingskader nodig was voor bestuurlijke en operationele keuzes, met betrekking tot de inzet van beschikbare capaciteit voor toezicht en handhaving. In het handhavingsbeleid 2022-2025 is dat vertaald in vijf uitgangspunten.¹² Het college maakt bij afwegingen en keuzes gebruik van deze vijf uitgangspunten:

- 1 *De beginselplicht tot handhaving:* deze plicht is algemeen geldig en houdt in dat het bevoegd gezag met een passende interventie, handhavend moet optreden bij een overtreding.
- 2 *De landelijke handhavingsstrategie:* de landelijke handhavingsstrategie geeft richtlijnen aan ieder bevoegd gezag voor het uniform optreden bij overtredingen. Dat voorkomt willekeur en schept duidelijkheid voor inwoners en bedrijven. Met de landelijke handhavingsstrategie kan het college van Epe afwegen welk type handhavingsinstrument in te zetten om naleving af te dwingen.¹³ Dit op basis van de mogelijke gevolgen van een overtreding en het gedrag van de overtreder. De gemeente heeft de landelijke handhavingsstrategie in het beleid verder uitgewerkt in een preventie- en nalevingsstrategie, een toezichtstrategie, een handhavings- en sanctiestrategie en een gedoogstrategie.
- 3 *Spontane naleving en preventief handelen:* de gemeente Epe streeft naar een situatie waarbij inwoners en bedrijven de regels naleven, zonder dat toezicht en handhaving nodig is. In het geval van spontane naleving houden inwoners en bedrijven zich dan automatisch aan de wettelijke kaders en regels, zonder dat zij actief en bewust bezig zijn met naleving van regels. In het geval van preventie stimuleert de gemeente inwoners en bedrijven om zich te houden aan wet- en regelgeving door middel van voorlichting en gerichte afspraken met doelgroepen, zonder dat er sprake is van 'klassiek toezicht en handhaving'.
- 4 *Risicogericht toezicht:* de gemeente is vanwege beperkte personele capaciteit niet in staat om overal op elk onderwerp en op elk tijdstip toezicht te houden en te handhaven. De gemeente moet daarom keuzes maken voor welke beleidsthema's en situaties de capaciteit zal worden ingezet. Dit doet de gemeente met een risicoanalyse.

¹² Bron: Handhavingsbeleid 2022-2025

¹³ De verschillende handhavingsinstrumenten zijn: bestuurlijke waarschuwing, last onder dwangsom, last onder bestuursdwang, intrekking van de vergunning of ontheffing en bestuurlijke boete

- 5 *Probleemoplossend handhaven*: hierbij is het uitgangspunt dat handhaving moet leiden tot een oplossing van een nalevingstekort. De oriëntatie is gericht op het oplossen van het werkelijke probleem dat ten grondslag ligt aan een handhavingsverzoek of overtreding. Hiertoe kunnen ook andere middelen en maatregelen worden ingezet, in de plaats van handhavend optreden, als dat leidt tot een betere oplossing.

Wij merken op dat de beginselplicht en toepassing van de landelijke handhavingsstrategie op zichzelf algemene elementen zijn in het beleid. Uitgangspunten die daadwerkelijk verschil gaan maken, als het gaat om een betere aansluiting tussen beleidsdoelen en beschikbare ambtelijke capaciteit, zijn de spontane naleving en preventief handelen, risicogericht toezicht en probleemoplossend handhaven.¹⁴ In gesprekken in het kader van dit onderzoek wordt aangegeven dat de (door)ontwikkeling van de uitvoeringsorganisatie zich daarop richt. Er wordt aangegeven dat de gedachte achter *spontane naleving en preventief handelen is*, dat daarmee de inzet van capaciteit voor toezicht en handhaving kan worden verminderd. Met *risicogericht toezicht* richt de inzet zich hoofdzakelijk op prioriteiten, dus situaties die er werkelijk toe doen, doordat de kans van optreden en de impact op de samenleving groot is. Met *probleemoplossend handhaven* worden de werkelijke problemen aangepakt, in plaats van datgene dat tot uiting komt door een overtreding.

In hoofdstuk 2 richten we ons met betrekking tot de uitvoering dan ook op deze laatste drie uitgangspunten en lichten toe hoe dat in de praktijk gestalte krijgt binnen de gemeente Epe.

ACTUALISATIE VANWEGE NIEUWE WETGEVING

Laatste aandachtspunt uit de evaluatie van het voorgaande beleid was de actualisatie vanwege nieuwe wetgeving. Het gaat hier om twee nieuwe landelijke wetten: de nieuwe Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen. Deze zijn opgenomen in het handhavingsbeleid voor de periode 2022-2025 en versterken verder het belang van spontane naleving en preventie. Dit omdat deze twee wetten inzetten op eigen verantwoordelijkheid en op initiatieven van partijen in de samenleving.

Ten aanzien van de **nieuwe Omgevingswet** voorziet de gemeente minder vergunningverlening en meer algemene regels. Ook gaat de gemeente nog meer uit van de eigen verantwoordelijkheid van inwoners en bedrijven. In het handhavingsbeleid worden, zij het zeer algemeen, de gevolgen voor toezichthouders beschreven. De gemeente verwacht dat toezichthouders steeds meer oog zullen moeten hebben voor de beleidsdoelen van de gemeente en de maatschappelijke krachten die kunnen bijdragen aan de realisatie van die doelen: 'Dit zou op termijn in de plaats van het louter controleren van regels komen' en 'handhaving moet van alle markten thuis zijn'.¹⁵

Hoewel de realisatie van de beleidsdoelen hiermee als richtpunt voor het handelen van toezicht-houders en handhavers wordt gezien, wordt in het handhavingsbeleid geen verbinding gemaakt met beleidsdoelen op verschillende terreinen. Het is niet concreet over welke beleidsdoelen dat gaat en welke bijdrage aan de realisatie van deze doelen door toezicht en handhaving wordt verwacht, anders dan de eerder gestelde doelen zoals het realiseren en behouden van een schone, hele en veilige (openbare) ruimte en de beschikbaarheid van recreatieve objecten voor toeristen. De Eerste Kamer der Staten-Generaal en de minister willen dat de Omgevingswet in 2023 in werking treedt. Ons inziens mag dan verwacht worden dat het handhavingsbeleid meer dan in algemene termen ingaat op de effecten van de nieuwe wet voor toezicht en handhaving.¹⁶

¹⁴ Bron: Interviews

¹⁵ Bron: Handhavingsbeleid 2022-2025

¹⁶ Bron: www.eerstekamer.nl/nieuws/20220712

Tot op heden moeten initiatiefnemers voor een bouwactiviteit veelal een omgevingsvergunning aanvragen. De aanvraag, toekenning en daaropvolgende bouwactiviteiten leiden tot bouwplantoetsing en controle op naleving van wet- en regelgeving door de gemeente. **Met de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen** gaat dit veranderen. Initiatiefnemers die gaan bouwen moeten dan een private partij inschakelen die controleert of het gebouw in aanbouw aan de regels voldoet. De gemeente voert geen taken uit omtrent de controle van gebouwen. Daarbij wordt in het handhavingsbeleid opgemerkt dat de implementatie van de wet in fases zal plaatsvinden. Ook wordt genoemd dat de komende jaren de gemeente voor complexere bouwwerken nog wel de omgevingsvergunning moet beoordelen en de naleving daarvan moet controleren. Woningbouw valt wel in de eerste fase en zal dus na inwerkingtreding van de wet tot de taak van een private toetsers behoren.

1.2 Doelen en prioritering

Zoals eerder beschreven is de ambitie van de gemeente Epe dat toezicht en handhaving moet bijdragen aan een leefbare, veilige en schone leefomgeving. Dat was de ambitie in de voorgaande beleidsperiode en is nog steeds de ambitie in de huidige beleidsperiode 2022-2025.

Prioriteiten komen voort uit de risicoanalyse van de gemeente Epe, regionale afspraken die het college maakt met de Veiligheidsregio (brandweezorg en volksgezondheid) en met de Omgevingsdienst Veluwe IJssel (die ook regionale risicoanalyses maken) en afspraken die zijn gemaakt in het kader van het collegeprogramma. Het handhavingsbeleidsplan 2022-2025 bevat een overzicht van al deze prioriteiten. In paragraaf 2.1 van het volgende hoofdstuk gaan we hier nader op in.

PARTICIPATIE VAN INWONERS EN BEDRIJVEN

In andere onderzoeken van ons bureau over toezicht en handhaving voor gemeenten zien we ook dat daar prioriteiten tot stand komen op basis van risicoanalyses, regionale afspraken en lokaal bestuurlijke ambities. Daarnaast wordt door gemeenten ook gebruik gemaakt van input van inwoners en bedrijven, door meldingen en klachten te analyseren en door inzet van burgerpanels om te onderzoeken wat inwoners belangrijk vinden.¹⁷ Dit ontbreekt in het handhavingsbeleid van de gemeente Epe en wij hebben in de documentenstudie ook geen analyses van meldingen en klachten of uitkomsten van een burgerpanel aangetroffen.

HARDNEKKIGE CASUÏSTIEK

In het handhavingsbeleid 2022-2025 besteedt de gemeente Epe ook aandacht aan zogenaamde 'hardnekkige casuïstiek'. Jaarlijks doen zich een aantal van deze zaken voor binnen de gemeente. Er is dan sprake van voortdurende voortzetting van het niet naleven van wet- en regelgeving, ondanks optreden van de gemeente. Deze zaken kunnen aansluiten op de prioriteiten van de gemeente, maar er zijn ook zaken die daar niet op aansluiten en waarop de gemeente wel moet handelen vanwege herhaaldelijke handhavingsverzoeken van inwoners. Dit kan een onevenredige inspanning vragen van toezicht en handhaving. In dat geval is het beleid van de gemeente dat zo min als mogelijk capaciteit wordt ingezet; betrokkenen kunnen wel rekenen op ondersteuning bij het oplossen van het probleem. In het handhavingsbeleid wordt dan gesproken over extra uitleg van geldende regels of een aanbod tot mediation.

1.3 Het uitvoeringsprogramma

HANDHAVINGSUITVOERINGSPROGRAMMA

Ieder jaar stelt het college het wettelijk voorgeschreven handhavingsuitvoeringsprogramma vast. In het onderzoek hebben wij voor de jaren van het voorgaande handhavingsbeleid en voor het huidige handhavingsbeleid uitvoeringsprogramma's aangetroffen. Het meest recente is het handhavingsprogramma voor het jaar 2022, dat is gemaakt op basis van het huidige handhavingsbeleid voor de periode 2022-2025. Op dit uitvoeringsprogramma gaan we hieronder nader in.

Wij constateren dat het handhavingsuitvoeringsprogramma grotendeels een herhaling is van de prioriteiten en uitgangspunten die zijn genoemd in het handhavingsbeleid. Het bevat verder geen

---

¹⁷ Bron: Eindrapport rekenkamercommissie Schagen, Onderzoek Toezicht en Handhaving, Partners+Pröpper, 15 oktober 2019

verdiepend overzicht van uitvoeringsprestaties en ambtelijke inzet van toezicht en handhaving. Denk hierbij aan het aantal uitgevoerde controles en geconstateerde overtredingen per prioriteit en de inzet in manuren of fte's die hiermee gemoeid is. Ook ontbreken doelen ten aanzien van deze indicatoren voor het komende jaar en worden organisatorische knelpunten of organisatorische risico's niet genoemd. Uit het uitvoeringsprogramma valt dus niet op te maken hoe de beschikbare capaciteit wordt ingezet, waarop en/of er sprake is van voldoende kwaliteit en kwantiteit om de prioritaire doelen te realiseren. De eerder genoemde verbinding tussen beleid en uitvoering (zie paragraaf 1.1) is daarmee niet helder gemaakt.

PROJECTPLANNEN

Voor twee specifieke prioritaire onderwerpen rondom toezicht en handhaving worden projectplannen opgesteld voor de uitvoering. Dat is gedaan voor 'Recreatiewoningen in het bos'¹⁸ en 'Toezicht en Handhaving Vitale Vakantieparken'.¹⁹ De projectplannen geven wel specifiek inzicht in uitvoeringsdoelen en de activiteiten die moeten worden verricht om deze doelen te realiseren, alsmede de ambtelijke capaciteit en personele kosten die daarmee gemoeid zijn. In dat licht worden met deze twee projectplannen wel een verbinding tussen beleid en uitvoering gemaakt.

1.4 Samenwerkingspartners

De gemeente Epe werkt bij de uitvoering van toezicht- en handhavingstaken in het fysieke domein samen met partners. De onderstaande tabel presenteert de partners die worden genoemd in het handhavingsuitvoeringsprogramma.²⁰

Daarnaast werkt de gemeente op specifieke onderwerpen samen met gemeenten in de regio en de provincie Gelderland. Een voorbeeld is de samenwerking rondom 'Vitale vakantieparken'. De gemeente Epe is sinds 2014 aangesloten bij het **Programma Vitale Vakantieparken**. Dit is een samenwerking van tien Veluwe gemeenten en de provincie Gelderland. Het Programma Vitale Vakantieparken staat voor een integrale aanpak, met als doel het toerisme en de recreatie op de Veluwe te versterken. Dit sluit aan bij de ambitie van de gemeente Epe op het gebied van verblijfsrecreatie. De ontwikkelingen binnen dit programma zijn van invloed op de werkzaamheden vanuit het team Beheer-Handhaving en Nazorg. Er wordt daarom ook regionaal afgestemd. In 2021 heeft afstemming plaatsgevonden tussen de projectleider Toezicht en Handhaving Vitale Vakantieparken van de gemeente Epe en de coördinator van dit programma.

Organisatie	Uitvoering van toezicht- en handhavingstaken
Politie basisteam Veluwe-Noord	Algemeen toezicht en handhaving binnen de openbare ruimte en ondersteuning bij uitvoering van toezicht door de gemeente Epe.
Omgevingsdienst Veluwe IJssel (OVIJ)	De OVIJ voert voor de gemeente Epe toezicht- en handhavingstaken uit op het terrein van milieu. Dit zijn de basistaken van de OVIJ. Hiertoe voert de OVIJ zijn eigen regionale probleem- en risicoanalyse uit en stelt een regionale VTH-strategie op voor een periode van vier jaar. Met de gemeenten, waaronder de gemeente Epe, wordt jaarlijks een uitvoeringsprogramma afgesproken.
Veiligheidsregio Noord-Oost Gelderland (VNOG)	Advisering brandveiligheid en toezicht en handhaving. Hiertoe voert de VNOG een eigen probleem- en risicoanalyse uit en stelt

¹⁸ Bron: Projectplan Handhaving recreatiewoningen in het bos

¹⁹ Bron: Projectplan Toezicht en Handhaving Vitale Vakantieparken

²⁰ Bron: Handhavingsuitvoeringsprogramma 2021, gemeente Epe

Organisatie	Uitvoering van toezicht- en handhavingstaken
	een algemeen beleidsplan op. Daarbinnen worden uitvoeringsprogramma's opgesteld, zoals voor brandveiligheid. De gemeente kan daarop aanvullingen indienen.
Waterschap Vallei en Veluwe	Toezicht en handhaving op waterbeheer. Het waterschap verleent vergunningen en houdt toezicht en handhaaft op basis van de Waterwet. Verleende vergunningen worden afgestemd met de gemeente en vice versa. Zo kan worden toegezien op samenloop met door de gemeente of het waterschap af te geven vergunningen.
Provincie Gelderland	Interbestuurlijk toezicht bij ruimtelijke ordening, bouwen, milieu, huisvesting, monumenten, constructieve veiligheid van bouwwerken en toezicht en handhaving Wet Natuurbescherming.

Tabel Deel II 1.2 Samenwerkingspartners rondom toezicht en handhaving

2 De uitvoering en werkwijze

In dit hoofdstuk staat blok B uit het evaluatiemodel centraal. Hieronder beantwoorden we direct de deelvragen die aansluiten op dat blok, aan de hand van kernbevindingen. Daarnaast passen we de in dit onderzoek gehanteerde normen toe en sluiten de kernbevindingen daarmee af. De onderliggende paragrafen van dit hoofdstuk bevatten een meer gedetailleerde onderbouwing van de kernbevindingen, waarbij bevindingen worden geïllustreerd met casussen.

DEELVRAGEN

- 4 In hoeverre heeft de gemeente Epe prioriteiten gesteld in het handhavingsbeleid en bij de uitvoering daarvan?
- 5 Is de uitvoering voorbereid op de veranderingen in de wetgeving met betrekking tot de nieuwe Omgevingswet?
- 6 Hoe is de communicatie over toezicht- en handhaving met inwoners en bedrijven?
  - > Is informatie over wet- en regelgeving in relatie tot de toezicht- en handhaving voor inwoners en bedrijven toegankelijk en begrijpelijk?
  - > Is er naast een 'formele' houding van de gemeente ook sprake van een 'informele' insteek om het vertrouwen tussen de gemeente en inwoners en bedrijven te vergroten?

TOEGEPASTE NORMEN

- Er zijn voldoende personele middelen: deze zijn in lijn met doelen en prioriteiten.
- Er is daar waar kan en nodig een integrale werkwijze.
- De kwaliteit van de middelen is op orde: informatiebeheer, adequate en volledige dossiervorming en kwaliteitsmanagement.
- Er is een heldere communicatie naar inwoners en bedrijven en informatie is toegankelijk beschikbaar gesteld.

Beantwoording van de deelvragen: de kernbevindingen

- 4 De gemeente heeft veertien prioriteiten gesteld op basis van een risicoanalyse, regionale afspraken en afspraken in het collegeakkoord (lokaal bestuurlijke prioriteiten). De prioriteiten zijn opgenomen in het handhavingsbeleid 2022-2025 en in de jaarlijkse uitvoeringsprogramma's.
- 5 Om de **Wet kwaliteitsborging voor het bouwen** te implementeren, worden momenteel pilotprojecten gestimuleerd en volgen medewerkers trainingen.²¹ De gemeente heeft echter nog geen geschikte aanmeldingen ontvangen voor pilotprojecten. Verder heeft de gemeente de werkprocessen beschreven en verwerkt in het zaakstelsel. Medewerkers hebben een training gehad en worden op de hoogte gehouden van de implementatie.

De uitgangspunten van het handhavingsbeleid rondom 'Probleemoplossend handhaven' en 'Spontane naleving en preventief handelen' sluiten goed aan op de geest van de **nieuwe Omgevingswet**.

Rondom '**Spontane naleving en preventief handelen**' zijn voorbeelden te vinden met betrekking tot het bestrijden van illegale permanente bewoning van vakantieparken. Hierbij is ingezet op contact- en relatieopbouw met beheerders en/of VvE's. De beheerders en/of VvE's hebben zelf ook instrumenten in handen om te handhaven. Daar waar dat niet het geval is

²¹ Bron: Interviews

heeft handhaaft de gemeente. Een punt van aandacht die beheerders en VvE's van vakantieparken meegeven, is om hen eerder vooraf te betrekken bij grootschalige controles en ook brandveiligheid, in verband met de droge bossen in de zomerperiode. Gesprekken met de gemeente hierover zijn al gevoerd en/of nog gaande. Ook geven beheerders aan meer op de hoogte te willen zijn van de stand van zaken van lopende handhavingszaken, zodat ook zij daar een goed beeld van hebben.

Ook rondom '**Probleemoplossend handhaven**' zijn er voorbeelden waarbij de gemeente dit uitgangspunt hanteert. Er liggen nog wel ontwikkelpunten die betrokkenen aan de gemeente willen meegeven, of die ons opvallen:

- > Oplossingen voor problemen komen regelmatig pas op het kleed vlak voor of tijdens een zitting in de bezwaarschriftencommissie, of op moment dat er vanuit een betrokkene juridisch tegenwicht wordt geboden. Dat is volgens de bezwaarschriftencommissie een gemiste kans. Door oplossingen in een zo vroeg mogelijk stadium te bieden, kunnen kosten en een langdurig proces worden vermeden;
  - > De bezwaarschriftencommissie roept ook op tot volledige en samenhangende dossiervorming en registratie in het zaakstelsel. Het komt nog teveel voor dat stukken missen en/of opvolgende ambtenaren niet geheel op de hoogte zijn van de context en alle ins en outs van een dossier;
  - > Verslagen van inspecties rondom constructieve veiligheid en eventuele maatregelen blijven in het dossier van de uitvoerder. Volgens de uitvoerders archiveert de gemeente deze niet;
  - > In het geval een aanvraag voor een bouw- of sloopvergunning bij de gemeente wordt ingediend, zou de gemeente een moment moeten nemen om integraal naar de situatie te kijken, zeker als het gaat om wat oudere objecten met grond waar een hele historie aan is voorafgegaan. Dan kan de gemeente in overleg met de indiener in een keer de gehele situatie bespreken en gezamenlijk tot oplossingen komen, in plaats van per opstal een aanvraag te beoordelen;
  - > Voor een uitvoerder van woningbouw is het niet altijd duidelijk wie binnen de gemeente de contactpersoon is. Voor verschillende onderwerpen heeft de uitvoerder namelijk te maken met verschillende afdelingen;
  - > Het meer transparant en begrijpelijk communiceren over eisen rondom brandveiligheid en maatwerk is nodig: wat is in een specifieke situatie wenselijk en wat is de minimale wettelijke eis?
- 6 De gemeente Epe wil inwoners en bedrijven aan de voorkant informeren, voordat eventuele problemen zich voordoen. De gemeente doet dit via publicaties op de gemeentelijke website, korte filmpjes op de website, of in lokale media zoals het gemeentekrantje. De informatie is gericht op specifieke thema's die binnen de gemeente prioriteit hebben.

De gemeente investeert ook in de relatie met de eigenaren en exploitanten van de vakantieparken en besturen van de VvE's. Uitgaande van de besproken casussen zien we dat de gemeente een goede relatie heeft opgebouwd, waardoor draagvlak voor toezicht en handhaving ontstaat en inwoners en bedrijven al zelf maatregelen treffen om problemen te voorkomen, mits dat binnen hun invloedssfeer ligt.

De normen	De kernbevindingen
Er zijn voldoende personele middelen: in lijn met de doelen en prioriteiten.	De gemeente heeft prioriteiten gesteld en richt zich daar ook op. Daarnaast zijn er goede voorbeelden rondom 'Spontane naleving en preventief handelen', waar beheerders van vakantieparken zelf instrumenten hanteren om te handhaven.
Er is daar waar kan en nodig een integrale werkwijze.	Er is geen integrale werkwijze, want: • Een punt van aandacht die beheerders of VvE's van vakantieparken meegeven is om bij controles ook brandveiligheid, in verband met de droge bossen in de zomerperiode, mee te nemen. • In het geval een aanvraag voor een bouw- of sloopvergunning bij de gemeente wordt ingediend zou de gemeente een moment moeten nemen om integraal naar de situatie te kijken, zeker als het gaat om wat oudere objecten met grond waar een hele historie aan is vooraf gegaan.
De kwaliteit van de middelen is op orde: informatiebeheer, adequate en volledige dossiervorming en kwaliteitsmanagement.	De kwaliteit is nog niet voldoende: • De bezwaarschriftencommissie roept op tot volledige en samenhangende dossiervorming en registratie in het zaakstelsel. • Het komt nog teveel voor dat stukken missen en/of opvolgende ambtenaren niet geheel op de hoogte zijn van de context en alle in- en outs van een dossier.
Heldere communicatie naar inwoners en bedrijven en toegankelijke informatie.	Er is sprake van heldere communicatie, want: • De gemeente doet dit via publicaties op de gemeentelijke website, korte filmpjes op de website of lokale media zoals het gemeentekrantje. De informatie is gericht op specifieke thema's die binnen de gemeente prioriteit hebben. • De gemeente investeert in de relatie met de eigenaren en exploitanten van de vakantieparken en besturen van VvE's. Uitgaande van de besproken casussen zien we dat de gemeente een goede relatie heeft opgebouwd waardoor draagvlak voor toezicht en handhaving ontstaat en inwoners en bedrijven al zelf maatregelen treffen om problemen te voorkomen, mits dat binnen hun invloedssfeer ligt.

Tabel Deel II 2.1 De normen en de kernbevindingen

2.1 Prioriteiten en de uitvoering

Zoals eerder beschreven in hoofdstuk 1, komen de prioriteiten voort uit de risicoanalyse van de gemeente Epe, regionale afspraken die het college maakt met de Veiligheidsregio (brandweezorg en volksgezondheid) en met de Omgevingsdienst Veluwe IJssel (die ook regionale risicoanalyses maken) en afspraken die zijn gemaakt in het kader van het collegeprogramma.

In de onderstaande tabel worden de prioriteiten van toezicht en handhaving gepresenteerd. Deze zijn ook opgenomen in de factsheet van Deel III van dit rapport. Gezien de scope van dit onderzoek geven we daarbij enkel de prioriteiten weer die gelden voor toezicht en handhaving ten aanzien van ruimtelijke ordening, bouwen, duurzaamheid, milieu en het gebruik van de openbare ruimte.

VTH-domein	Prioriteiten 2022-2025
Ruimtelijke ordening en bouwen	1 Brandveiligheid: met name voor de categorieën: woon-/zorgcomplex, woongebouwen ouderen, bedrijven, risicovolle milieulocaties, logies, horeca, winkels, zorg-, sport-, culturele, overheidsinstelling, school, peuterspeelzaal en kinderdagverblijf en evenementen. 2 Constructieve veiligheid: categorieën idem aan brandveiligheid. 3 Recreatieterreinen: > bouwen zonder of in afwijking van omgevingsvergunning van kleine bouwwerken; > overtreding van de gebruiksvoorschriften gebouwen recreatieterreinen en -gebieden, met name op het gebied van permanente bewoning en bedrijvigheid.
Duurzaamheid	4 Woningen: niet voldoen aan voorwaarden van de omgevingsvergunning. 5 Woon- en zorgcomplexen: niet voldoen aan voorwaarden van de omgevingsvergunning.
Milieu (Omgevingsdienst)	6 Uit het collegeprogramma: versterken van toezicht en handhaving op het toepassen van duurzame energie en energiebesparing. 7 Zeer zorgwekkende stoffen en risicovolle milieulocaties. 8 Circulariteit. 9 Afvalverwerking LAP-3.
Verkeer	10 Verkeersgevaarlijke situaties. 11 Parkeren.
APV en bijzondere wet- en regelgeving	12 Toezicht bos: loslopende honden, wandelen en rijden buiten de paden, voeren van wilde zwijnen, betreden na zonsondergang en voor zonopkomst, dumpen van afvalstoffen en zwerfafval. 13 Houtopstanden kappen: zonder vergunning bij een woning, bedrijf en in natuur/bosgebieden. 14 Afval: op onjuiste wijze aanbieden.

Tabel Deel II 2.2 Prioriteiten van toezicht en handhaving in de gemeente Epe

2.2 De werkwijze

De **Wet kwaliteitsborging voor het bouwen** heeft impact op de werkwijze van Toezicht en Handhaving. De gemeente staat immers meer op afstand en dat vraagt om andere kwaliteiten van de gemeente. Om deze kwaliteiten te ontwikkelen worden momenteel pilotprojecten gestimuleerd en volgen medewerkers trainingen.²² De gemeente heeft nog geen geschikte aanmeldingen ontvangen voor pilotprojecten. De animo is vooralsnog niet heel groot. De bedrijven en opdrachtgevers moeten hiervoor de eerste aanzet doen. Dit wordt ook in regionaal verband en vanuit de brancheorganisatie gestimuleerd en besproken. De gemeente heeft de werkprocessen beschreven en verwerkt in het zaakstelsel. Medewerkers hebben een training gehad en worden in weekstarts op de hoogte gehouden van de implementatie.

Hoewel het handhavingsbeleidsplan aangeeft dat door de **nieuwe Omgevingswet** minder vergunningverlening nodig zal zijn en meer algemene regels zullen worden voorgeschreven, geeft het team Toezicht en Handhaving aan dat deze nieuwe wet verder weinig effect zal hebben op de huidige taken en werkzaamheden van toezichthouders en handhavers.²³ Wij merken daarbij op dat deze reactie vanuit het oogpunt van het huidige handhavingsbeleid begrijpelijk is. De twee uitgangspunten 'Spontane naleving en preventief handelen' en 'Probleemoplossend handhaven' liggen immers in lijn met de nieuwe Omgevingswet en de ambtelijke organisatie werkt met deze uitgangspunten. Er zijn echter ook vraagtekens bij te plaatsen.

Ten eerste het artikel op www.gemeente.nu, dat dieper ingaat op de betekenis van de nieuwe Omgevingswet voor de werkwijze van handhaving en toezicht. Wij hebben hiervan een korte samenvatting gemaakt in bijlage 1.²⁴ Het artikel roept bij ons vraagtekens op of de nieuwe manier van denken over de nieuwe Omgevingswet wel volledig is doorgevoerd in de organisatie van de gemeente Epe. Dit voornamelijk ten aanzien van het uitgangspunt 'Probleemoplossend handhaven'.

Ten tweede onderstreept de jaarlijkse verslaggeving van de Commissie voor de Bezwaarschriften dit.²⁵ Hieruit blijkt dat het bij de behandeling van een bezwaar, in een zitting met het college en de bezwaarmaker(s), nogal eens voorkomt dat pas op dat moment het goede gesprek tussen het college en de bezwaarmaker op gang komt. Dan blijken er ook oplossingen op tafel te komen. Ook constateert de Commissie voor de Bezwaarschriften dat er steeds vaker zittingen zijn waarbij op het laatste moment een of twee bezwaren van de agenda worden gehaald, omdat via informeel overleg alsnog tot een oplossing wordt gekomen. Ook geeft de commissie aan dat bij een zitting een ambtelijk vertegenwoordiger van het college of de burgemeester (als bestuursorgaan) aanwezig is. De commissie constateert dan dat het nogal eens voorkomt dat hij/zij onvoldoende op de hoogte is van het voortraject, bijvoorbeeld omdat het dossier is overgenomen van een voorganger. Dit bemoeilijkt de mogelijkheid van hoor- en wederhoor en ons inziens ook de mogelijkheid om in een vroegtijdig stadium tot oplossingen te komen; daarvoor is immers goed inzicht in het volledige dossier nodig. De commissie beveelt dan ook aan om ook de voorganger deel te laten nemen aan de zitting, en alle formele én informele momenten gedurende het proces te registreren in het zaakstelsel van de gemeente en een volledig dossier aan te leggen. Het komt volgens de commissie namelijk nogal eens voor dat belangrijke stukken ontbreken, die cruciaal zijn geweest bij

---

²² Bron: Interviews

²³ Bron: Interviews

²⁴ Bron: www.gemeente.nu/ruimte-milieu/omgevingswet/omgevingswet-vraagt-nieuwe-werkwijze-toezicht-en-handhaving

²⁵ Bron: jaarverslag van de Commissie voor de Bezwaarschriften, 21 februari 2022

de totstandkoming van het betreffende besluit.²⁶ Dit sluit aan op wat de gemeente voor ogen heeft met registratie van toezicht- en handavingszaken in het zaakstelsel. Zoals eerder opgemerkt wil de gemeente toezicht- en handavingszaken registreren, zodat de gemeente adequaat kan reageren op vragen over en verzoeken tot toezicht en handaving en de afhandeling daarvan.

Het zaakstelsel voorziet overigens ook in een stap waarin een mogelijk geschil kan worden opgelost door inzet van mediation. Volgens de commissie is bij deze stap vaak 'geen' ingevuld. De oorzaak hiervan is niet bekend bij de commissie. Wij merken op dat dit gelegen kan zijn in het onvoldoende registreren van een zaak in het zaakstelsel of het niet inzetten van het instrument mediation, terwijl mediation mogelijk wel een oplossing had kunnen bieden. In dat laatste geval is er ons inziens sprake van een gemiste kans, ook gezien de constatering van de commissie dat oplossingen op het laatste moment of tijdens een zitting tot stand komen. Aan de andere kant moeten partijen uit de samenleving wel open staan voor dit instrument. Dat is niet altijd het geval en dan kan het leiden tot slepende kwesties. Wij zien dit in het bijzonder op het moment dat een verzoek tot handaving een tegenreactie oplevert, in de vorm van verzoeken tot handaving tegen de verzoeker. Beide partijen raken dan verstrikt in verzoeken en tegenverzoeken en geraken in een procedureel-juridisch proces, dat nog moeilijk is te doorbreken. Zie de casus in het onderstaande kader. Met betrekking tot 'slepende kwesties' of 'hardnekkige casuïstiek' ziet de commissie ook dat stevast een aantal inwoners regelmatig met bezwaren voorbij komen. De commissie adviseert de gemeente om die zaken nog eens goed door te lichten en te proberen om uit patstellingen te komen.²⁷

Mediation valt of staat bij medewerking van betrokkenen

Een voorbeeld van een verzoek tot handaving van een bewoner tegen een van de bureaus voor overlast door een feest. Dat resulteerde vervolgens in een tegenreactie in de vorm van verzoeken tot handaving tegen de eerste verzoeker. De tegenreactie richt zich op een geheel ander onderwerp dan overlast, namelijk op illegale bebouwing. Dit leidde vervolgens weer tot een tegenreactie van de eerste verzoeker et cetera. Gaandeweg ontstond een neerwaartse spiraal van verzoeken tot handaving en klachten over en weer, waarbij de klachten zich steeds verder verbreedden op allerlei terreinen. Vanwege de handavingsverzoeken 'over en weer' heeft de gemeente voorgesteld om een mediationtraject te starten tussen de betrokken partijen. Dit onder de voorwaarde dat alle partijen bereid zijn om alle lopende juridische procedures aan te houden. Aan deze voorwaarde werd echter niet voldaan. Hierdoor werd de gemeente gedwongen om handvend, in plaats van probleemoplossend, op te treden. Dit leidde vervolgens weer tot bezwaren tegen de besluiten van de gemeente waarmee de neerwaartse spiraal zich steeds verder verdiepte.

LESSEN VOOR DE INZET VAN MEDIATION

De les is dat de inzet van mediation alleen werkt als alle betrokken partijen willen meewerken. Medewerking kan worden gestimuleerd als voor de betrokken partijen duidelijk een 'winst' is te behalen. Als de relatie tussen betrokkenen echter dusdanig is verstoord, en een slepende kwestie is geworden, is het moeilijk voor betrokkenen nog 'winst' te zien. Het conflict beweegt zich dan in het private domein, waar de gemeente moeilijk of niet kan ingrijpen.

Hieronder gaan we verder door in hoe toezicht en handaving in de praktijk wordt beleefd door inwoners en bedrijven. Dit doen we aan de hand van bestudeerde casussen. We sluiten iedere casus af met tips of lessen die betrokkenen graag willen meegeven aan de gemeente.

²⁶ Bron: jaarverslag van de Commissie voor de Bezwaarschriften, 21 februari 2022

²⁷ Bron: Interviews

2.2.1 Casus Sprengenweg

TYPE CASUS: PROBLEEMOPLOSSEND HANDHAVEN

Een perceel met diverse opstallen (gebouwen en bijgebouwen) werd aangekocht in 2017. De eigenaar wilde verschillende aanpassingen doen: verwijderen van bijgebouwen, opknappen van een stenen schuur, dempen van een vijver en verbouwen van een terrasoverkapping door deze bij de woonruimte te betrekken. Bij aanvraag van een vergunning werd bij een controle door de gemeente geconstateerd dat een aantal bestaande bouwwerken op het perceel 'illegaal' zijn op grond van de agrarische bestemming. Dat was voor de eigenaar ook een verrassing, want bij de koop heeft hij daar geen informatie over verkregen. Dat betekende onder andere dat de stenen schuur verwijderd moest worden. De gemeente besloot om ter plekke het een en ander in te komen meten, om de eigenaar meer duidelijkheid te bieden wat de mogelijkheden en beperkingen waren op het perceel. De eigenaar geeft aan dat het daarna lange tijd stil bleef vanuit de gemeente. De eigenaar nam meerdere malen contact op en na enige tijd ontving de eigenaar een reactie van de gemeente met excuses voor de vertraging. Weer na enige tijd ontving de eigenaar een brief met een kennisgeving tot handhaving vanwege overtreding van het bestemmingsplan. Deze brief werd kort daarop gevolgd door een vooraankondiging met last onder dwangsom. Hiermee werden de bewoners onder andere verzocht om de bijgebouwen op grond met een agrarische bestemming te verwijderen, de stenen schuur te verkleinen en de terrasoverkapping aan te passen.

De eigenaar vroeg de gemeente om gezamenlijk tot een oplossing te komen rondom de sloopverplichting en het verkleinen van de stenen schuur; dat laatste leverde voor hem problemen op. De reactie van de gemeente was voor de eigenaar teleurstellend. De gemeente gaf aan dat de eigenaar bij de aankoop van het perceel zelf onderzoek had moeten doen naar de bestemming en verplichtingen die rusten op het perceel en de gebouwen. De koper heeft dus een onderzoeksplicht. De eigenaar nam vervolgens een jurist in handen, in de hoop dat dit zou helpen om in gezamenlijk overleg tot oplossingen te komen. Er werd door de eigenaar tevens aangegeven dat er meetfouten waren gemaakt. Dat laatste bleek het geval, want de stenen schuur bleek na een nieuwe meting door de gemeente veel kleiner dan de eerdere meting liet zien. De schuur mocht dus blijven staan.

Het proces om gezamenlijk tot oplossingen te komen kwam pas op gang na juridisch tegenwicht van de eigenaar. De gemeente had in een eerder stadium met de eigenaar in overleg kunnen treden om de gehele situatie te bekijken. Dat is volgens de eigenaar een gemiste kans.

LESSEN DIE WORDEN MEEGEGEVEN AAN DE GEMEENTE

In het geval een aanvraag voor een bouw- of sloopvergunning bij de gemeente wordt ingediend, zou de gemeente een moment moeten nemen om integraal naar de situatie te kijken, zeker als het gaat om wat oudere objecten met grond waar een hele historie aan is vooraf gegaan. Dan kan de gemeente in overleg met de indiener in een keer de gehele situatie bespreken en gezamenlijk tot oplossingen komen, in plaats van per opstal een aanvraag te beoordelen.

2.2.2 Casus Vakantiepark Remboe Village

TYPE CASUS: SPONTANE NALEVING EN PREVENTIEF HANDELEN

Goede voorbeelden van spontane naleving en preventief handelen zien we bij de het prioritaire onderwerp 'permanente bewoning in vakantieparken'.

Het park Remboe Village is jaren geleden overgenomen door Europarcs en bestaat uit kavels waarop huisjes, chalets en caravans staan. Er zijn kavels en huisjes in privé-eigendom die door de eigenaren worden gebruikt, maar er zijn er ook die in eigendom zijn van Europarcs en worden verhuurd. Lange tijd geleden waren er problemen. Er was toen sprake van verpaupering van het park, mede door permanente illegale bewoning. De problemen zijn nu nagenoeg opgelost. Toch is het moeilijk om illegale bewoning volledig uit te bannen, omdat op een park altijd sprake van een nieuwe instroom van eigenaren. Het vraagt dus permanent om aandacht. De beheerder werkt hiertoe samen met handhavers van de gemeente en draagt ook zelf binnen het park uit dat permanente bewoning niet is toegestaan. De beheerder borgt dit als volgt:

- > Het verbod op permanente bewoning is opgenomen in het parkreglement;
- > Het is een standaard onderwerp in het welkomgesprek voor nieuwe mensen;
- > In het geval van huur door Europarcs is dit opgenomen in de huurovereenkomst. Daarnaast zijn de huurovereenkomsten maximaal voor een jaar.

De huurovereenkomst is een belangrijk instrument, want dat is de juridische grondslag om te handhaven. In het geval eigenaren hun caravan verkopen dan is het parkreglement en het welkomgesprek voor de nieuwe eigenaar het belangrijkste. Tijdens het welkomgesprek krijgt de parkbeheerder een gevoel bij wat voor mensen het park instromen. De inzet van handhavers is vooral belangrijk als het gaat om individuele eigenaren. De beheerder van het park heeft dan geen juridische mogelijkheden om permanente bewoning aan te pakken. Bij overtredingen informeert de beheerder de handhavers, die een eerste gesprek aangaan met de overtreder. De beheerder geeft aan dat de handhavers eerst proberen om met de mensen tot een oplossing te komen. Als dat geen oplossing biedt dan volgen bestuurlijke stappen van de gemeente. De beheerder geeft aan dat de werkwijze van de handhavers zeer discreet is. Als er klachten zijn komen zijn die van de overtreiders zelf, die als vanzelfsprekend geen onafhankelijke partij zijn.

LESSEN DIE WORDEN MEEGEGEVEN AAN DE GEMEENTE

Begin 2019 waren er grote handhavingsacties op meerdere parken tegelijkertijd. Het doel was om mensen in beeld te krijgen die illegaal op de parken woonden. De actie van de gemeente begon in de nachtelijke uren. De beheerder was teleurgesteld dat hij niet tevoren op de hoogte was gebracht van deze actie. Daar is ook een gesprek met de gemeente over geweest. De gemeente heeft toen aangegeven het voortaan anders aan te pakken. De beheerder beveelt de gemeente dan ook aan om een keer per jaar met parkbeheerders een gesprek te voeren over de stand van zaken in het park. Parkbeheerders krijgen namelijk geen standaard terugkoppeling over lopende zaken.

2.2.3 Casus Park 't Hertenkamp

TYPE CASUS: SPONTANE NALEVING EN PREVENTIEF HANDELEN EN RISICOGERICHT TOEZICHT

't Hertenkamp was van oorsprong een vakantiepark in eigendom van een beheerder. Nu is het park verdeeld in verschillende percelen in eigendom van verschillende particulieren. De eigenaren hebben zich verenigd in een vereniging, vergelijkbaar met een VvE. De vereniging heeft statuten en een huishoudelijk reglement. De vereniging zelf heeft nauwelijks formele bevoegdheden of instrumenten om preventief te handelen tegen ongewenste situaties. Dit vanwege het feit dat de percelen in particulier eigendom zijn. In de statuten is dan ook niets opgenomen over permanente bewoning. Wel heeft de vereniging invloed op gedeelde faciliteiten en ruimte in het park. Zo is in overleg de kantine gesloten en is het terrein waar caravans staan opgeruimd.

Er is contact met handhavers van de gemeente, via de vereniging maar ook via betrokken individuele inwoners die een signalerende rol hebben. Dat contact is goed en er wordt aangegeven dat handhavers correct, discreet en respectvol handelen. Daar waar nodig is handhavend opgetreden, waarmee de situatie in het park is verbeterd.

Daarnaast heeft het bestuur van de vereniging ook oog voor de brandveiligheid, vanwege het kurkdroge bos in de zomerperiode. Hierover zijn gesprekken geweest tussen de vereniging en de gemeente. Het bestuur zou graag zien dat er een brandput wordt gerealiseerd. Dan is er voldoende bluswater wanneer er onverhoopt een brand uitbreekt.

LESSEN DIE WORDEN MEEGEGEVEN AAN DE GEMEENTE

- Bossen worden steeds droger, heb aandacht voor het toenemende risico van brand voor parken die liggen in of grenzen aan het bos.
- Wanneer huisjes en percelen in eigendom zijn van particuliere eigenaren, heeft de vereniging van eigenaren geen preventieve instrumenten om permanente bewoning tegen te gaan of handhavend op te treden. Goed contact tussen de vereniging en/of enkele zeer betrokken inwoners is dan belangrijk.

2.2.4 Casus Wildforstlaan 2

TYPE CASUS: RISICORICHT TOEZICHT

Het betreft de bouw van een woongebouw en bevindt zich in de eerste fase van ruwbouw. In deze fase gaat het voornamelijk om risicogericht toezicht op de constructieve delen. Toezicht op de constructieve delen vindt plaats via inspectie van de bewapening. Dit doet de gemeente op uitnodiging van de uitvoerder. De uitvoerder geeft een signaal aan de gemeente als de bewapening gereed is voor keuring.

De uitvoerder geeft aan dat de inspectie soepel verloopt. De toezichthouder inspecteert en de uitvoerder (bouwbedrijf) maakt een verslag. Dat verslag bevat op- en aanmerkingen uit de inspectie, waarna de uitvoerder eventuele onvolkomenheden moet oplossen. Het verslag wordt verder niet verstrekt aan de toezichthouder; het wordt opgeslagen in het bouwdoossier/-systeem van het bouwbedrijf. Desgewenst kan de toezichthouder het verslag opvragen. De uitvoerder krijgt verder geen terugkoppeling van de toezichthouder over de inspectie.

Tijdens de bouw worden door de toezichthouder verder geen tussentijdse spontane bezoeken gebracht aan de bouwplaats of inspecties uitgevoerd.

In de voorfase van de bouw stuurt de uitvoerder de tekeningen naar de gemeente. De gemeente is dus vooraf op de hoogte van alle constructieve aspecten. In de afbouwfase komt toezicht door de brandweer op brandveiligheidsaspecten in beeld. Ook dat vindt plaats op uitnodiging van de uitvoerder. Hierover wordt gerapporteerd door een gecertificeerd en gespecialiseerd bedrijf.

Zowel rondom het toezicht op de constructieve delen bij als de brandveiligheid geeft de uitvoerder aan dat de toezichthouder een probleemoplossende houding heeft. Bij eventuele knelpunten is er eerst overleg over hoe deze opgelost kunnen worden. Dat gaat in alle gevallen ook goed en de uitvoerder heeft tot op heden dan ook geen ervaring met handhaving.

LESSEN DIE WORDEN MEEGEGEVEN AAN DE GEMEENTE

De uitvoerder heeft nog wel een tip voor de gemeente. Het is voor de uitvoerder niet altijd duidelijk wie binnen de gemeente de contactpersonen zijn voor verschillende onderwerpen. Voor verschillende onderwerpen heeft de uitvoerder namelijk te maken met verschillende afdelingen. Zo

heeft de uitvoerder te maken met de afdeling toezicht en handhaving, maar ook met de afdelingen Groen en Openbaar beheer, voor bijvoorbeeld het beschermen van bomen tijdens de bouw.

2.2.5 Casus Pand De Eper Veste

TYPE CASUS: PROBLEEMOPLOSSEND HANDHAVEN EN RISICOGERICHT TOEZICHT

Het pand De Eper Veste is een hoogbouw appartementencomplex en gebouwd in 1969. Naar aanleiding van een inspectie werd geconstateerd dat dit gebouw niet meer voldeed aan de huidige eisen van brandveiligheid. Er moest een plan worden gemaakt om de brandveiligheid op orde te krijgen. In overleg tussen de VvE, de brandweer en de gemeente is gekeken naar de maatregelen en investeringen zijn. Dat bleek ingrijpend en vroeg om een aanzienlijke investering van € 700.000,-, voor bijvoorbeeld het aanbrengen van brandcompartimentering waarbij elk appartement als een afzonderlijk brandcompartiment wordt gerealiseerd. Samen met de brandweer is gezocht naar de best passende technische oplossingen binnen een voor de VvE haalbare investering. De maatregelen zijn door een architect verder uitgewerkt. De uitvoering is gefaseerd in drie stappen: 1) het plaatsen van brandmelders, 2) het realiseren van brandcompartimentering en 3) een onderzoek naar brandoverslag.

In eerste instantie is het advies van de brandweer als uitgangspunt genomen, dat advies bleek echter boven de vereiste wettelijke norm te liggen. Het advies was om de scheiding tussen de appartementen als afzonderlijke brandcompartiment uit te voeren, met een weerstand tegen branddoorslag en -overslag van ten minste 60 minuten. Deze eis wordt bij nieuwbouw gehanteerd, maar voor een bestaande pand uit 1969 volstaat een scheiding met een weerstand tegen brand van ten minste 20 minuten. In het plan is uiteindelijk gekozen voor een weerstand van minimaal 30 minuten, eenvoudigweg omdat de huidige materialen daar minimaal aan voldoen. De VvE vindt het begrijpelijk dat het advies van de brandweer is gericht om de risico's zoveel als mogelijk te beperken, maar geeft aan dat het niet altijd helder is of dat advies is gebaseerd op een wettelijke minimale norm. Daar moesten bestuursleden van de VvE dan ook zelf onderzoek naar doen.

Gemeente en brandweer hebben het bestuur van de VvE geadviseerd over de te nemen maatregelen. Zij hebben de VvE ook tijd gegeven om de nodige maatregelen in een plan uit te werken en dit voor akkoord aan de leden van VvE voor te leggen. De brandweer was aanwezig bij de ledenvergadering om de noodzaak van de uit te voeren maatregelen nader toe te lichten. Aanvankelijk stonden de leden van de VvE kritisch tegenover het plan, mede omdat de kosten hoog waren. Door een brand in één van de appartementen vorig jaar zagen de leden wel in dat er iets moest gebeuren. De communicatie over de brandveiligheid verliep hoofdzakelijk met de brandweer. De gemeente is daarbij geïnformeerd en volgde in alle gevallen het advies van de brandweer op. De brandweer en de gemeente hebben meegedacht om te komen tot een alternatieve technische oplossing bij de realisatie van de brandcompartimenten. Zo is het afdichten van de ventilatiekanalen een voorwaarde. Dat was echter niet mogelijk door de oude en afwijkende maatvoering van de kanalen en de aanwezige asbesthoudende materialen. Hier is samen met de gemeente en brandweer een oplossing voor gevonden.

LESSEN DIE WORDEN MEEGEGEVEN AAN DE GEMEENTE

Samenvattend heeft de VvE het contact met de brandweer en de gemeente als zeer positief ervaren. Er is goed meegedacht en de gemeente en brandweer hebben ook regelmatig een bezoek gebracht tijdens de bouwactiviteiten. Hierdoor werd ook tussentijds gemonitord hoe de uitvoering van de maatregelen verliepen en konden eventuele knelpunten worden opgelost. Wel is een aanbeveling van de VvE aan de brandweer om het verschil tussen wensen en wettelijke eisen transparanter naar voren te brengen.

2.3 Communicatie met inwoners en bedrijven

Het is van belang dat de inwoners en bedrijven bekend zijn met de geldende regels, zich er ook aan kunnen en willen houden en zich bewust zijn van de consequenties als dat niet gebeurt. De gemeente zet bij spontane naleving en preventief handelen daarom in op het informeren van inwoners en bedrijven: wat er speelt, waarom toezicht wordt gehouden en waarmee zij rekening moeten houden. Daar waar zich problemen voordoen informeert de gemeente intensiever en vaker.

De gemeente Epe wil dus inwoners en bedrijven aan de voorkant informeren, voordat eventuele problemen zich voordoen. De gemeente doet dit via publicaties op de gemeentelijke website, met korte filmpjes op de website of in lokale media zoals het gemeentekrantje. De informatie is veelal gericht op een specifiek thema dat binnen de gemeente prioriteit heeft, zoals bijvoorbeeld het thema 'permanente bewoning op vakantieparken'. Op de gemeentelijke website is een filmpje te zien waarom toezicht wordt gehouden op vakantieparken.²⁸

Recreëren en wonen

Ook investeert de gemeente in de relatie met de eigenaren en exploitanten van de vakantieparken en besturen van VvE's.

Uitgaande van de vorige besproken casussen zien we dat de gemeente een goede relatie heeft opgebouwd waardoor het draagvlak voor toezicht en handhaving op permanente bewoning ontstaat. Hierdoor nemen eigenaren of exploitanten al zelf maatregelen om problemen te voorkomen, mits dat binnen hun invloedssfeer ligt. Samen met VvE's wordt meegedacht over oplossingen voor problemen die ontstaan in oudere gebouwen door voortschrijdende wet- en regelgeving. Wel geven betrokkenen van de casussen nog tips mee, die we in de voorgaande paragraaf hebben gepresenteerd.

²⁸ Bron: https://www.epe.nl/ondernemen/recreeren-en-wonen_42845/

3 Evaluatie, verantwoording en rol van de raad

In dit hoofdstuk staat blok C uit het evaluatiemodel centraal. Hieronder beantwoorden we direct de deelvragen die aansluiten op dat blok, aan de hand van kernbevindingen. Daarnaast passen we de in dit onderzoek gehanteerde normen toe en sluiten de kernbevindingen daarmee af. De onderliggende paragrafen van dit hoofdstuk bevatten een meer gedetailleerde onderbouwing van de kernbevindingen.

ONDERZOEKSVRAGEN

- 7 In hoeverre worden de beleids- en uitvoeringsdoelen voor toezicht en handhaving al dan niet behaald?
- 8 Hoe worden de resultaten van het toezicht- en handhavingsbeleid bijgehouden en hoe worden beleid en uitvoering geëvalueerd?
  - > Is er zicht op de resultaten van het toezicht- en handhavingsbeleid?
  - > In hoeverre en op welke wijze wordt op basis van zicht op resultaten gestuurd op een doeltreffende handhaving?
- 9 Op welke wijze heeft de raad in de periode 2017-2020 invulling gegeven aan zijn kaderstellende en controlerende rol met betrekking tot het toezicht- en handhavingsbeleid?
  - > Op welke wijze wordt de gemeenteraad door het college geïnformeerd over toezicht en handhaving?
  - > Op welke wijze heeft het college en de raad hierop geacteerd?

TOEGEPASTE NORMEN

- Er is zicht op inzet, planning en te realiseren uitvoeringsprestaties.
- De raad heeft zicht op de uitvoeringsprestaties en maatschappelijke effecten van het beleid op het terrein van toezicht en handhaving.
- Het beleid wordt regelmatig geëvalueerd.
- De raad wordt door het college in stelling gebracht om prioriteiten te stellen.

Beantwoording van de deelvragen: de kernbevindingen

- 7/8 De rapportages geven met een beperkt aantal prioriteiten zicht op het aantal gerealiseerde controles en geconstateerde overtredingen. Het gaat dan om de prioriteiten op het terrein van ruimtelijke ordening, bouwen en deels milieu. Hieruit valt op te maken dat de streefwaarden ten aanzien van het aantal geconstateerde overtredingen niet worden gerealiseerd. De rapportages geven verder geen zicht op de inzet van ambtelijke capaciteit, gerelateerd aan controles en prioriteiten.

Rapportages geven geen verklaringen voor toe- of afname van het aantal overtredingen. Uit gesprekken en de bestudering van de casussen blijken wel goede resultaten te worden gehaald met de beleidsuitgangspunten 'spontane naleving en preventief handelen' en 'probleemoplossend handhaven'. Bijvoorbeeld rondom het thema 'permanente bewoning vakantieparken'. De gemeente kan dat echter niet hard maken met cijfers. Het team Toezicht en Handhaving registreert namelijk enkel casussen waar problemen zijn opgetreden, en niet die gevallen waarbij het goed gaat.²⁹ Kwantitatief zicht op een verband tussen de inspanningen van de gemeente en beheerders, en de effecten daarvan, ontbreekt.

²⁹ Bron: Interviews

- 9 Het college stuurt het handhavingsbeleid ter kennisgeving aan de raad en verzorgt een informatieve sessie. De raad kan daarbij vragen stellen. Raadvragen gaan hoofzakelijk over hardnekkige casuïstiek, prioriteiten die daardoor zijn blijven liggen en de invloed van de media op toezicht en handhaving van de gemeente.

De raad ontvangt geen tussentijdse rapportages over de voortgang van het uitvoeringsplan voor toezicht en handhaving en heeft geen zicht in de mate waarin de beleidsdoelen worden gerealiseerd. De raad heeft hierdoor vooral aandacht voor specifieke casussen die zich voordoen, en die de aandacht trekken in de media en de lokale samenleving. Tegelijkertijd kan de raad met betrekking tot deze zaken moeilijk zijn controlerende rol invullen. Dit vanwege legitieme redenen, zoals bescherming van privacy door de gemeente en journalistieke bronbescherming door lokale media.

De normen	De kernbevindingen
Er is zicht op inzet, planning en te realiseren uitvoeringsprestaties.	Rapportages geven met betrekking tot een beperkt aantal prioriteiten zicht op het aantal gerealiseerde controles en geconstateerde overtredingen. De rapportages geven verder geen zicht op de inzet van ambtelijke capaciteit gerelateerd aan controles en prioriteiten.
De raad heeft zicht op de uitvoeringsprestaties en maatschappelijke effecten van het beleid op het terrein van toezicht en handhaving.	De raad ontvangt geen tussentijds rapportages over de voortgang van het uitvoeringsplan voor toezicht en handhaving en heeft geen zicht in de mate waarin de beleidsdoelen worden gerealiseerd.
Het beleid wordt regelmatig geëvalueerd.	Voor de ontwikkeling van het handhavingsbeleid wordt het voorgaande beleid geëvalueerd, zie voorgaande hoofdstuk.
De raad wordt door het college in stelling gebracht om prioriteiten te stellen.	De raad wordt niet gevraagd om prioritaire onderwerpen aan te reiken.

Tabel Deel II 3.1 De normen en de kernbevindingen

3.1 De resultaten van toezicht en handhaving

Eén keer per jaar wordt naar het college gerapporteerd over de realisatie en resultaten van het handhavingsuitvoeringsprogramma. De rapportage is vooral 'verhalend' van aard, want het team Toezicht en Handhaving geeft aan dat het lastig is om concrete cijfers aan te leveren. In gesprekken in het kader van dit onderzoek wordt aangegeven dat het nog niet mogelijk is om resultaten van toezicht en handhaving concreet te verbinden met de vaste reguliere activiteiten van toezicht. Ook het zaakstelsel van de gemeente biedt nog onvoldoende mogelijkheden om te monitoren. Het team Toezicht en Handhaving werkt momenteel wel met een nieuw registratiesysteem en kijkt daarbij welke beleidsindicatoren meegenomen kunnen worden. Daarbij wordt aangegeven dat beleidsindicatoren een deel zijn van het verhaal: "toezicht en handhaving is in de praktijk weerbarstiger dan beleidsindicatoren laten zien".³⁰

De programmabegroting bevat een apart programma 'Toezicht en Handhaving'. Daarin zijn voor een aantal prioriteiten meerjarige uitvoeringsprestaties en -resultaten opgenomen, alsmede streefwaarden (zie de onderstaande tabel). Het gaat dan met name over de prioriteiten rondom ruimtelijke ordening en bouwen en deels op onderdelen van milieu (zie voor de prioriteiten voorgaande tabel Deel II 2.1). Prioriteiten rondom duurzaamheid, onderdelen van milieu, verkeer en de APV ontbreken.

Onderwerp	2017	2018	2019	2020	Streefwaarde 2022			
Controles								
Bouw en woningtoezicht preventief	550	425	442	288	425			
Bouw en woningtoezicht repressief	120	120	102	53	125			
Milieu	234	219	292	192	272			
Permanente bewoning	1.288	3.000	1.051	123	2.500			
Overtredingen, absoluut en als percentage van het aantal controles								
Bouw en woningtoezicht preventief			265	60%	105	36%	< 125	30%
Bouw en woningtoezicht repressief			230	225%	68	128%	< 88	70%
Milieu			-	-	81	42%	< 16	6%
Permanente bewoning			293	28%	13	11%	< 125	5%

Tabel Deel II 3.2 gerapporteerde controles en overtredingen en streefwaarden in de programmabegroting 2022-2025

Een toelichting op uitvoeringsprestaties en -resultaten ontbreekt in de programmabegroting. De programmabegroting geeft geen verklaringen voor toe- of afname van controles en overtredingen. Daarvoor moet een apart document 'Uitkomsten kerngegevens en indicatoren bij de strategische doelen' worden geraadpleegd. Daarin wordt bijvoorbeeld aangegeven dat in 2020 aanzienlijk

³⁰ Bron: Interviews

minder controles zijn uitgevoerd vanwege de coronapandemie. Er worden verder geen verklaringen gegeven waarom streefwaarden ten aanzien van geconstateerde overtredingen niet worden gerealiseerd. Het is uit de rapportages bijvoorbeeld niet op te maken of de beleidsuitgangspunten zoals 'spontane naleving en preventief handelen' en 'probleemoplossend handhaven' doeltreffend werken. Met betrekking tot 'spontane naleving en preventief handelen' ziet de gemeente wel goede resultaten, bijvoorbeeld rondom het thema 'permanente bewoning vakantieparken'. De gemeente kan dat echter niet hard maken met cijfers. Het team Toezicht en Handhaving registreert namelijk enkel casussen waar problemen zijn opgetreden, en niet die gevallen waarbij het goed gaat.³¹ Voor dat laatste is het ook moeilijk aan te tonen of er een causaal verband is tussen de informatie die de gemeente verstrekt en de opvolging daarvan door inwoners en bedrijven.

Rapportages geven verder geen zicht op de inzet van ambtelijke capaciteit per prioriteit. Wij constateerden dat eerder rondom het handhavingsuitvoeringsprogramma. Dat bevat verder geen verdiepend overzicht van de beoogde uitvoeringsprestaties en -inzet van Toezicht en Handhaving. Denk aan het aantal controles per prioriteit en de inzet in manuren of fte's die hiermee gemoeid is. Ook ontbreken doelen ten aanzien van deze indicatoren voor het komende jaar en worden organisatorische knelpunten of organisatorische risico's niet genoemd. Uit het uitvoeringsprogramma valt dus niet op te maken hoe en waarop de schaarse capaciteit wordt ingezet, en/of er sprake is van voldoende kwaliteit en kwantiteit om de prioritaire doelen te realiseren. De eerder genoemde verbinding tussen beleid en uitvoering (zie paragraaf 1.1) is daarmee niet helder gemaakt.

Voor twee specifieke prioritaire onderwerpen rondom toezicht en handhaving worden projectplannen opgesteld voor de uitvoering. Dat is gedaan voor:

- > Recreatiewoningen in het bos;³²
- > Toezicht en Handhaving Vitale Vakantieparken.³³

De projectplannen geven wel specifiek inzicht in uitvoeringsdoelen en de activiteiten die worden verricht om deze doelen te realiseren, alsmede de ambtelijke capaciteit en personele kosten die daarmee gemoeid zijn. Wij hebben verder geen specifieke rapportages aangetroffen die aangeven in hoeverre de gestelde uitvoeringsdoelen zijn gerealiseerd, wat de daadwerkelijk inzet van ambtelijke capaciteit is en wat de kosten hiervan zijn.

3.2 De rol van de raad

Het toezicht- en handhavingsbeleid wordt door het college ter kennisgeving aan de raad gestuurd. Toezicht en handhaving is daarmee voornamelijk een uitvoeringskwestie, waarbij het college prioriteiten stelt. De raad wordt niet betrokken in de ontwikkeling van beleidskaders, want:

- > De prioriteiten volgen uit risicoanalyses, regionale afspraken en het collegeprogramma;
- > De handhavingsstrategie volgt uit de landelijke handhavingsstrategie;
- > Belangrijke uitgangspunten rondom de aanpak en werkwijzen volgen uit evaluatie van het voorgaande beleid door het college, en uit nieuwe wetgeving zoals de nieuwe Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen.

Voordat het huidige handhavingsbeleid naar de raad werd gestuurd heeft het college wel in een informatieve bijeenkomst een toelichting gegeven aan de raad met een presentatie. De raad kon

³¹ Bron: Interviews

³² Bron: Projectplan Handhaving recreatiewoningen in het bos

³³ Bron: Projectplan Toezicht en Handhaving Vitale Vakantieparken

hierop artikel 34 vragen stellen en fracties hebben dit ook gedaan.³⁴ De vragen gingen hoofdzakelijk over hardnekkige casuïstiek, prioriteiten die daardoor zijn blijven liggen en de invloed van de media op toezicht en handhaving van de gemeente. Het laatste is ook aan de orde bij tussentijdse vragen die door fracties worden gesteld naar aanleiding van kritische artikelen over toezicht en handhaving in de lokale media (De Stentor).³⁵ Het gaat dan met name om de vraag in hoeverre toezichthouders zich correct gedragen jegens inwoners; De Stentor spreekt zich daar in artikelen kritisch over uit.

Het college geeft in haar beantwoording aan niet verdiepend in te kunnen gaan op hardnekkige casuïstiek, vanwege redenen van bescherming van privacy. Wel geeft het college de hoofdlijnen rondom welke onderwerpen het betreft: ruimtelijke kwesties, verbouwingen, milieu, gedrag van bewoners van recreatiewoningen richting toezichthouders en een gecompliceerde burenruzie. Met betrekking tot vragen van fracties over kritische artikelen in media, geeft het college aan De Stentor te hebben gevraagd bronmateriaal (beeld- en/of geluid) ter beschikking te stellen. De Stentor geeft vervolgens aan dat verzoek niet te kunnen honoreren vanwege journalistieke bronbescherming. Tijdens gesprekken in het kader van dit onderzoek blijkt ook dat een beheerder van een vakantiepark De Stentor heeft aangeboden om een gesprek aan te gaan, in het kader van hoor- en wederhoor. De Stentor heeft hier volgens de beheerder niet aan willen meewerken.

De raad ontvangt verder tussentijds geen rapportages over de voortgang van het uitvoeringsplan voor toezicht en handhaving en heeft geen zicht in de mate waarin de beleidsdoelen worden gerealiseerd. In een gesprek met een afvaardiging van de raad wordt aangegeven dat hierdoor de raad vooral aandacht heeft voor specifieke casussen die zich voordoen en die de aandacht trekken in de media en de lokale samenleving. Tegelijkertijd kan de raad met betrekking tot deze zaken moeilijk zijn controlerende rol invullen. Dit vanwege legitieme redenen zoals bescherming van privacy door de gemeente en journalistieke bronbescherming door lokale media.

---

³⁴ Bron: Beantwoording schriftelijke raadvragen, 21 december 2021

³⁵ Bron: Beantwoording raadvragen, 22 april 2021

4 Bestuurlijke reactie op het eindrapport

Aan : De voorzitter van de Rekenkamercommissie gemeente Epe
De heer W. van Deursen
Postbus 600
8160 AP Epe

(verzending per mail)

Zaaknummer : 568002

Onderwerp : eindrapport onderzoek Toezicht en Handhaving
Datum : januari 2023

Geachte heer Van Deursen,

Inleiding:

Het eindrapport Toezicht en handhaving hebben we met belangstelling gelezen. Toezicht en handhaving is een belangrijk thema dat vaak aandacht trekt. Draagvlak voor toezicht en handhaving is belangrijk door het beleid zorgvuldig vast te stellen, de uitvoering op het beleid te laten aansluiten en de verantwoording periodiek vorm te geven. In dit waardevolle onderzoek is hier breed op ingegaan. In onze reactie gaan we in op de conclusies en aanbevelingen en plaatsen dit ook graag zoveel mogelijk in de actualiteit.

Actualiteit:

Het onderzoek vond plaats in tijd waarin de bestrijding van de coronapandemie nog op de agenda stond. Het tempo van (maatschappelijke) veranderingen is hoog. Ten opzichte van de periode waarin het onderzoek plaatsvond kunnen we voorzichtig constateren dat de coronapandemie achter ons ligt. Daarnaast is :

- er een nieuw college in Epe die met het programma "samen en benaderbaar" gaat besturen. Eén van de onderwerpen is om te kijken naar de effectiviteit van de uitvoering van de handhavingstaken. In de begroting voor 2023 is die activiteit opgenomen.
- de organisatieontwikkeling van de gemeente Epe in gang gezet. Met de kernwaarden transparant, samen en denken in mogelijkheden willen we de gemeentelijke dienstverlening verder ontwikkelen.
- er opnieuw uitstel van de invoering van de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging bouw, nu (voorlopig) tot 1 juli 2023;

Voorts zijn medio 2022 binnen de afdeling Ruimte verschillende clusters samengevoegd tot het team Vergunningen Toezicht Handhaving en Veiligheid (VTH V). Met deze teamindeling en bundeling van disciplines zijn de eerste stappen voor de verdere ontwikkeling en verbetering gezet. In de begroting voor 2023 heeft de gemeenteraad daarnaast positief besloten om extra middelen beschikbaar te stellen om een beleidsontwikkelaar VTH aan te kunnen stellen.

Reactie op conclusies en aanbevelingen

Het college waardeert de zorgvuldigheid en de toon van het rapport en heeft herkenning bij de bevindingen, conclusies en aanbevelingen. Ook voor toezicht en handhaving geldt dat er meer wordt gevraagd dan de beschikbare capaciteit kan bieden. Kijkend naar de tweede conclusie (de doelmatigheid van het beleid en de uitvoering) dan zal een scherpere prioritering hierin gaan helpen om de capaciteit ook daarop te richten waar het belang ook het grootst wordt geacht.

Door vervolgens de verantwoording en duiding van resultaten te verbeteren zal de doeltreffendheid van het beleid (conclusie 1) gemonitord kunnen worden. Met de positieve voorbeelden in de rapportage (projectplannen 'Recreatiewoningen in het bos' en 'Toezicht en Handhaving Vitale Vakantieparken') kan worden doorgebouwd in de bredere context.

Hiermee zal ook de politiek-bestuurlijke verantwoording naar een hoger niveau worden gebracht. Uiteraard worden ontwikkelingen rond de Omgevingswet en Wkb in het vizier gehouden in het spectrum van toezicht en handhaving (conclusie 3).

Het college ziet het rapport als een goed fundament voor de verdere ontwikkeling en verbetering. In een steeds veranderende context wil het college grip houden op beleid, uitvoering, capaciteit en prioritering. Met de nog te werven vaste medewerker, zoals hiervoor aangegeven, wordt beoogd dit te borgen. Met deze extra formatie willen we daadkrachtig aan de slag gaan met de uitkomsten van het rapport.

Afronding:

We wensen u succes bij de afronding van de documenten en kijken met belangstelling uit naar de definitieve versies en de gesprekken met de gemeenteraad.

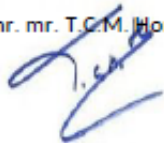
Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders,

de burgemeester,

de gemeentesecretaris,

dhr. mr. T.C.M. Horn

dhr. B. Marinussen

5 Nawoord van de Rekenkamercommissie

Wij bedanken het college voor de bestuurlijke reactie en hebben met belangstelling hiervan kennisgenomen. Wij zijn verheugd te lezen dat het college zich herkent in het rapport van de rekenkamercommissie, blij is met de gegeven handvatten en onze aanbevelingen overneemt. Het college ziet het rapport als een goed fundament voor de verdere ontwikkeling en verbetering. In een steeds veranderende context wil het college grip houden op beleid, uitvoering, capaciteit en prioritering.

Zoals wij in ons rapport aangeven, is het ook van belang om een uitvoeringsprogramma en -rapportage op te stellen waarin een heldere verbinding wordt gemaakt tussen de doelen per prioriteit die volgen uit het handhavingsbeleid, én de activiteiten van toezicht en handhaving. Daarnaast is het raadzaam om halfjaarlijks te rapporteren aan de gemeenteraad in hoeverre het uitvoeringsprogramma is gerealiseerd.

Wij hebben er alle vertrouwen in dat de gemeenteraad, het college en de ambtelijke organisatie eventueel in samenspraak met andere stakeholders het beleid verder efficiënt en effectief zal vormgeven en uitvoeren.

3

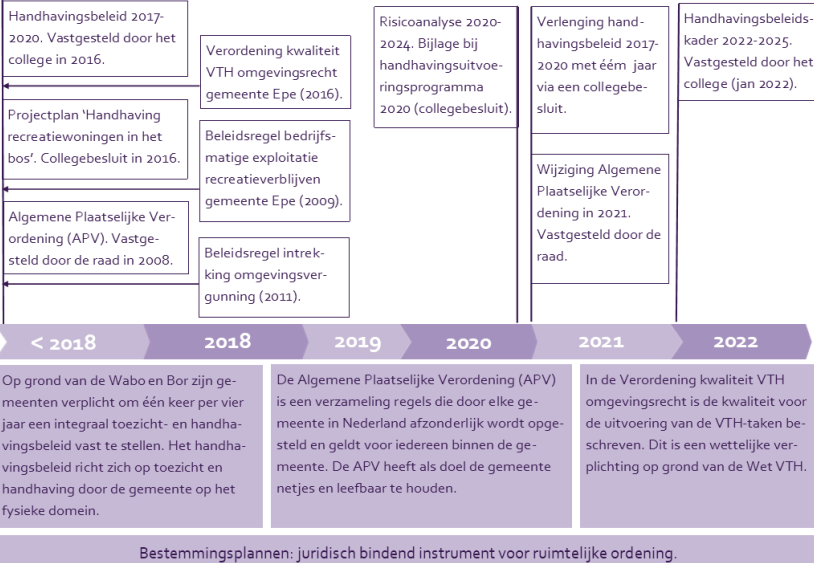
Factsheet

Concept factsheet Toezicht & handhaving Epe: fysieke leefomgeving (RO, Bouwen, Milieu en inrichting openbare ruimte)

Toezicht en handhavingbeleid

Het toezicht- en handhavingbeleid van de gemeente Epe wordt in principe vastgesteld voor een periode van vier jaar. Het beleid richt zich op de naleving van bestemmingsplannen, bouw en woningen, de algemene plaatselijke verordening en bijzondere wet- en regelgeving.

Samenwerking

Uitbesteding	
Omgevingsdienst Veluwe IJssel (OVIJ)	Toezicht en handhaving op het terrein van milieu. Dit zijn de basis-taken van de OVIJ. Hiertoe voert de OVIJ een eigen regionale probleem- en risicoanalyse uit en stelt een regionale VTH-strategie op voor een periode van vier jaar. Met de gemeenten, waaronder de gemeente Epe, wordt jaarlijks een uitvoeringsprogramma afgesproken.
Ketenpartner: sluiten wat betreft verantwoordelijkheden en taken op elkaar aan	
Politie en OM	Algemeen toezicht en handhaving binnen de openbare ruimte en ondersteuning bij uitvoering van toezicht door de gemeente Epe.
Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland (VNOG)	Advisering brandveiligheid en toezicht en handhaving. De VNOG voert een eigen risicoanalyse uit en stelt een beleidsplan op. Daarbinnen worden uitvoeringsprogramma's opgesteld zoals voor brandveiligheid. De gemeente kan daarop aanvullingen indienen.
Waterschap Vallei en Veluwe	Toezicht en handhaving waterbeheer. Het waterschap verleent vergunningen en houdt toezicht en handhaaft op basis van de Waterwet. Verleende vergunningen worden afgestemd met de gemeente en vice versa, zodat kan worden toegezien op samenloop met door de gemeente of het waterschap af te geven vergunningen.
Provincie Gelderland	Interbestuurlijk toezicht bij ruimtelijke ordening, bouwen, milieu, huisvesting, monumenten, constructieve veiligheid van bouwwerken en toezicht en handhaving Wet Natuurbescherming.

Landelijke wet- en regelgeving

Landelijk is op het vlak van de fysieke leefomgeving de **Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo)** relevant. Op het gebied van toezicht en handhaving zijn vooral het uit de Wabo voorkomende **Besluit omgevingsrecht (Bor)** en de kwaliteitscriteria van belang. De kwaliteit van de uitvoering van de VTH-taken zijn vanaf april 2016 wettelijk verankerd in de **Wet vergunningverlening, toezicht en handhaving**. De wet is een aanvulling op de Wabo.

Toekomstige wet- en regelgeving:

- **Omgevingswet (2022/2023)**: in de Omgevingswet, die naar verwachting in 2022 in werking treedt, worden vijftien bestaande wetten voor onder meer bouwen, milieu, water, ruimtelijke ordening, monumentenzorg en natuur gebundeld.
- **Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (2022/2023)**: op grond van deze wet, die naar verwachting in 2022 in werking treedt, dienen marktpartijen aan te tonen dat hun bouwproject voldoet aan het wettelijke kwaliteitsniveau.

Ambities

De algemene ambitie is dat de gemeente met toezicht en handhaving wil bijdragen aan een veilige en schone leefomgeving (bron: handhavingbeleid 2017-2020 en 2022-2025).

Ook wil Epe met toezicht en handhaving een bijdrage leveren aan:

- Stimuleren van duurzame ontwikkelingen; versterken van toezicht en handhaving op het toepassen van duurzame energie en energiebesparing (bron: collegeprogramma 2018-2022).

Uitgangspunten

De gemeente hanteert als uitgangspunten het beginselrecht tot handhaving en de landelijke handhavingstrategie.

Daarnaast hanteert de gemeente nog drie uitgangspunten om een goede aansluiting tussen beleidsdoelen, -prioriteiten en beschikbare ambtelijke capaciteit te bewerkstelligen:

- Spontane naleving en preventief handelen;
- Risicogericht toezicht;
- Probleemoplossend handhaven.

Met deze laatste drie uitgangspunten speelt de gemeente ook in op de nieuwe Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor bouwen.

Hoe komen prioriteiten tot stand?

Het is niet mogelijk om met de beschikbare capaciteit alle toezichts- en handhavingstaken tegelijkertijd uit te voeren. Daarom stelt de gemeente lokale prioriteiten en maakt keuzes.

De prioriteiten die Epe stelt bij de uitvoering van de toezichts- en handhavingstaken komen langs een aantal sporen tot stand:

1. Risicoanalyse;
2. Regionale afspraken;
3. Lokaal bestuurlijke keuzes door het college, zoals vastgelegd in het collegeprogramma.

In het handhavingssuitvoeringsprogramma moeten de prioriteiten worden vertaald naar uitvoeringsdoelen en inzet van ambtelijke capaciteit.

Onderwerpen met hoge prioriteit voor toezicht en handhaving fysieke leefomgeving

VTH-domein	Beleid 2022-2025
Ruimtelijke ordening en bouwen	• Brandveiligheid: woon-/zorgcomplexen, woongebouwen ouderen, bedrijven, risicovolle milieulocaties, logies, horeca, winkels, zorg-, sport-, en culturele instellingen, scholen, peuterspeelzalen, kinderdagverblijven en evenementen. • Constructieve veiligheid: categorieën idem aan brandveiligheid. • Recreatieterreinen: bouwen zonder of in afwijking van omgevingsvergunning: kleine bouwwerken en strijdig gebruik bestemmingsplan, overtreding gebruiksvoorschriften gebouw in het buitengebied (illegale bewoning of bedrijvigheid) en overtreding gebruiksvoorschriften recreatiewoning.
Duurzaamheid	• Woon- en zorgcomplexen: niet voldoen aan voorwaarden omgevingsvergunning. • Woningen: niet voldoen aan voorwaarden omgevingsvergunning.
Milieu (Omgevingsdienst)	• Collegeprogramma: versterken van toezicht en handhaving op het toepassen van duurzame energie en energiebesparing. • Zeer zorgwekkende stoffen en risicovolle milieulocaties. • Circulariteit. • Afvalverwerking: Landelijk Afvalbeheerplan (LAP3).
APV en bijzondere wet- en regelgeving	• Toezicht bos: loslopende honden, wandelen en rijden buitenpaden, voeren wilde zwijnen, betreden na zonsondergang, dumpen van afvalstoffen en zwerfafval. • Houtopstanden kappen: zonder vergunning. • Afval: op onjuiste wijze aanbieden.

Bijlagen

Bijlage 1 De Omgevingswet vraagt een nieuwe werkwijze voor toezicht en handhaving

De tekst hieronder is een samenvatting van een artikel op www.gemeente.nu, 18 april 2022

PARADIGMAWISSELING

De Omgevingswet gaat uit van het zoeken naar balans tussen het beschermen en benutten van de fysieke leefomgeving. Vertrouwen in initiatiefnemers, en handelen vanuit de 'ja, mits'-gedachte. Dat vraagt een nieuwe 'mindset' in het werk. Het betekent niet dat elke overtreding met gejuich moet worden gedoogd, maar het vraagt bijvoorbeeld wel dat medewerkers nadenken over de redenen van niet naleven, goed de (landelijke) handhavingsstrategie toepassen en meer vanuit prioriteiten controleren.

ZORGPLICHT EN MILIEUBEGINSELEN

De Omgevingswet heeft veel wetsartikelen, die eerder volledig waren uitgeschreven, omgezet in een zogeheten zorgplichtbepaling. Zorgplicht strekt verder dan enkel het kunnen uitleggen waarom wel of niet aan de regels is voldaan. De Omgevingsvisie dient daarbij rekening te houden met de milieubeginselen. Onder de milieubeginselen vallen: voorzorg, preventief handelen, bronbestrijding en de vervuiler betaalt. Zeker de laatste twee beginselen kunnen helpend zijn in de motivatie van handhavingsbeschikkingen.

INPUT IN DE BELEIDSCYCLUS

Los van elkaar zijn regels vaak prima uitlegbaar, maar de combinatie kan problemen geven. De Omgevingswet vraagt daarom een integraal beleid met voldoende decentrale afwegingsruimte. Juridisch krijgt dit vorm in het Omgevingsplan. Voor de VTH-medewerker is het dus belangrijk zicht te hebben op het Omgevingsplan. Het Omgevingsplan levert de VTH-medewerker actief input in de gehele beleidscyclus. Blijven zij van zaak naar zaak lopen of denken zij mee over het nut en de noodzaak, en over andere oplossingen?

VERGUNNINGVRIJ IS NIET REGELVRIJ

Het aantal vergunningplichtige activiteiten zal afnemen. Zonder vergunning vooraf, vindt de belangenafweging rondom activiteiten al plaats op het moment dat de algemene regels gesteld worden in het Omgevingsplan. Dit betekent dat meer overlastsituaties dan voorheen niet opgelost kunnen worden door te verwijzen naar 'de vergunning'. Vergunningvrij betekent niet regelvrij. Onder de Omgevingswet moeten initiatiefnemers veelal vier weken voor de start van een vergunningvrije activiteit een melding indienen. Is de melding niet of niet volledig gedaan, dan kan er direct handhavend worden opgetreden. Bij informatieplichten gaat het om een iets lichtere vorm. Dit is een administratieve verplichting; de activiteit mag wel al uitgevoerd worden.

NIEUWE HANDHAVINGSINSTRUMENTEN

De last onder bestuursdwang en last onder dwangsom zijn nu al bekend. Door de Omgevingswet komen er meer opties om vanuit het bestuursrecht ook de bestuurlijke boete in te zetten. Dit op het gebied van het gebruik of de staat van open terrein, het gebruik of de staat van erven, het gebruik van een gebouw, bij het tegengaan van hinder en bij de rijksregels op het gebied van bouw, sloop en in stand houden van een bouwwerk. Ook kunnen veel regels uit lokale verordeningen worden omgezet in het Omgevingsplan, bijvoorbeeld een deel van de afvalstoffenverordening. Alle regels die opgenomen zijn in het Omgevingsplan zijn via de Wet op de economische delicten strafbaar gesteld. Ook de strafrechtelijke handhaving biedt dus meer instrumenten.

Bijlage 2 Respondenten- en Bronnenlijst

Respondenten

Dhr.mevr, Voorletter(s)	Naam	Functie	Organisatie
Afvaardiging college			
Dhr. J.	Aalbers	Portefeuillehouder Toezicht en Handhaving	Gemeente Epe
Ambtelijke organisatie			
Dhr. R.	Doorakkers	Onafhankelijk lid	Bezwaarschriftencommissie
Dhr. R.	Mensink	Onafhankelijk lid	Bezwaarschriftencommissie
Mw. C.van	Olst	Secretaris	Bezwaarschriftencommissie
Dhr. P.	Pasveer	Juridisch adviseur, team Beheer, Handhaving en Nazorg	Gemeente Epe
Mw. M.	Popescu	Teamleider VHT	Gemeente Epe
Dhr. B.	Straatman	Handhaver/juridisch adviseur	Gemeente Epe
Dhr. A.	Winkelman	Beleidsadviseur Toezicht en Handhaving	Gemeente Epe
Afvaardiging gemeenteraad			
Dhr. W. van den	Berg	Fractielid ChristenUnie	Gemeente Epe
Mw. M.	Zweekhorst	Fractielid Nieuwe Lijn	Gemeente Epe
Mw. E. de	Vries	Fractielid VVD	Gemeente Epe
Extern betrokkenen			
Geanonimiseerd	Beheerder		Remboe Village
	Beheerder(s)		Park 't Hertenkamp, Emst
	Bestuurslid		VvE De Eper Veste
	Inwoner gemeente Epe		Casus Sprengenweg
	Uitvoerder		Bouwbedrijf

Bestudeerde schriftelijke stukken

Jaar	Maand	Titelbeschrijving
Bestuursstukken		
2018	5	Gemeente Epe, <i>Coalitieakkoord, 2018-2022, 'Sociaal, duurzaam en verbindend!'</i> , mei 2018. Inclusief: – <i>Infographic Coalitieakkoord 2018-2022</i> , datum onbekend
2018	9	Gemeente Epe, <i>Collegeprogramma 2018-2022, 'Sociaal, duurzaam en verbindend!'</i> , 25 september 2018. Inclusief: – <i>Infographic Collegeprogramma 2018-2022</i> , datum onbekend
2019	6	Gemeente Epe, <i>Uitkomsten kerngegevens en indicatoren bij de strategische doelen 2019</i> , 5 juni 2019
2021	6	Gemeente Epe, beslisnota voor de raad, <i>Jaarstukken 2020</i> , zaaknummer 309561, datum onbekend
2021	6	Gemeente Epe, <i>Jaarstukken 2020</i> , datum onbekend, publicatie op gemeentelijke website op 25 juni 2021
2021	6	Gemeente Epe, <i>Uitkomsten kerngegevens en indicatoren bij de strategische doelen 2020</i> , zaaknummer 309561, 4 juni 2021
2021	8	Gemeente Epe, raadsbesluit, <i>Vaststelling jaarstukken 2020, inclusief de rapportage 'Uitkomsten kerngegevens en indicatoren bij de strategische doelen'</i> , niet ondertekende versie, zaaknummer 309561, volgens raadsvoorstel 8 juni 2021
2021	10	Gemeente Epe, <i>Programmabegroting 2022-2025</i> , 5 oktober 2021
Handhavingsbeleid		
2009	2	Gemeente Epe, <i>Beleidsregel bedrijfsmatige exploitatie recreatieverblijven (recreatiewoningen/stacaravans > 55 m²) gemeente Epe</i> , datum inwerkingtreding 17 februari 2009
2011	8	Gemeente Epe, <i>Beleidsregel intrekking omgevingsvergunning</i> , datum inwerkingtreding 10 augustus 2011
2016	10	Gemeente Epe, <i>Verordening kwaliteit vergunningverlening, toezicht en handhaving omgevingsrecht gemeente Epe</i> , registratienummer 2016-14863, geldend vanaf 4 oktober 2016

Jaar	Maand	Titelbeschrijving
2014	11	Gemeente Epe, <i>Beleidsregels inzake toepassing ontheffingsbevoegdheid ex artikel 4 van Bijlage II van het Besluit omgevingsrecht: planologische kruimelregeling gemeente Epe</i> , datum inwerkingtreding 19 november 2014
2016	12	Gemeente Epe, <i>Handhavingsbeleid 2017-2020</i> , datum onbekend
2016	12	Gemeente Epe, informatienota raad, <i>Kennisnemen van het Handhavingsbeleid 2017-2020</i> , registratienummer 2016-025094, 5 december 2016
2016	12	Gemeente Epe, beslisnota voor het college, <i>Vaststelling Handhavingsbeleid 2017-2020 en informeren van de raad</i> , registratienummer 2016-25093, 5 december 2016
2016	12	Gemeente Epe, collegevoorstel en -besluit, <i>Vaststelling Handhavingsbeleid 2017-2020</i> , registratienummer 2016-25095, 12 december 2016
2018	4	Gemeente Epe, <i>Beleidsregel dwangsomhoogte bouw-, milieu- en kapactiviteiten</i> , publicatie in gemeentebblad nummer 83964, 20 april 2018
2020	12	Gemeente Epe, collegevoorstel en -besluit, <i>Verlenging handhavingsbeleid 2017-2020 en informeren van de raad</i> , zaaknummer 21681, 15 december 2020. Inclusief: – Beslisnota voor het college, <i>Verlenging handhavingsbeleid 2017-2020 en informeren van de raad</i>, zaaknummer 21681, datum onbekend
2021	6	Gemeente Epe, raadsbesluit, <i>Vaststellen Jaarstukken 2020</i> , zaaknummer 309561, 8 juni 2021
		Gemeente Epe, <i>Handhavingsbeleid Epe, Beleidskaders 2022-2025</i> , versie 002, 7 december 2021
2021	12	Gemeente Epe, informatienota raad, <i>Handhavingsbeleidskader 2022-2025</i> , zaaknummer 361946, 14 december 2021
2022	1	Gemeente Epe, collegevoorstel en -besluit, <i>Handhavingsbeleidskader 2022-2025 en informeren van de raad</i> , zaaknummer 361946, 11 januari 2022. Inclusief: – Beslisnota voor het college, <i>Handhavingsbeleidskader 2022-2025 en informeren van de raad</i>, zaaknummer 361946, datum onbekend
Handhavingsuitvoeringsprogramma's		
2018	1	Gemeente Epe, <i>Handhavingsuitvoeringsprogramma 2018</i> , 22 januari 2018
2020	2	Gemeente Epe, <i>Handhavingsuitvoeringsprogramma 2020</i> , 4 februari 2020. Inclusief: – <i>Risicoanalyse handhavingstaken fysieke leefomgeving 2020-2024</i>, overzicht, datum onbekend
2021	2	Gemeente Epe, <i>Handhavingsuitvoeringsprogramma 2021</i> , datum onbekend
Projectplannen Toezicht en Handhaving		
2016	-	Gemeente Epe, <i>Projectplan Handhaving recreatiewoningen in het bos</i>
2016	3	Gemeente Epe, beslisnota voor college, <i>Project Handhaving recreatiewoningen in het bos</i> , 30 maart 2016
2016	4	Gemeente Epe, collegevoorstel en -besluit, <i>Project Handhaving recreatiewoningen in het bos</i> , 12 april 2016
2019	11	Gemeente Epe, projectplan, <i>Vitale vakantieparken, Toezicht en Handhaving</i> , akkoord gegeven door wethouder op 7 november 2019
Relevante raadsstukken		
2019	5	Gemeente Epe, vragen van fractie VVD aan college, <i>Artikel 39, Handhaving in het kader van vitale parken</i> , 2 mei 2019
2019	5	Gemeente Epe, vragen van fractie VVD aan college, <i>Artikel 39 Reglement van Orde, Handhaving in het kader van vitale parken</i> , 2 mei 2019
2019	6	Gemeente Epe, reactie van college op vragen van fractie VVD, <i>Artikel 39 Reglement van Orde, Handhaving recreatieparken</i> , 6 juni 2019
2019	12	Gemeente Epe, vragen van fractie Dorpspartij aan college, <i>Ex. Artikel 34 Reglement van Orde in het kader van het handhavingsbeleid van de gemeente Epe</i> , zaaknummer 1151511, 12 december 2019
2020	1	Gemeente Epe, reactie van college op vragen van fractie Dorpspartij, <i>Ex. Artikel 34 Reglement van Orde, Handhaving bouwwerken bij vakantiehuysjes</i> , zaaknummer 115151, 7 januari 2020
2021	3	Gemeente Epe, vragen van fractie VVD aan college, <i>Vragen artikel 34 Reglement van Orde inzake toezicht vakantiewoningen</i> , 7 maart 2021,
2021	4	Gemeente Epe, reactie van college op vragen van fractie VVD, <i>Artikel 34, Toezicht en handhaving 7 maart 2021</i> , zaaknummer 273237, 22 april 2021
2021	5	Gemeente Epe, vragen van fractie VVD aan college, <i>Artikel 34 Reglement van Orde, Vragen in hoeverre het college de AVG naleeft in toezichtzaken</i> , 5 mei 2021

Jaar	Maand	Titelbeschrijving
2021	6	Gemeente Epe, reactie van college op vragen van fractie Dorpspartij, <i>Artikel 34, Naleving AVG door toezicht</i> , zaaknummer 304878, 8 juni 2021
2021	11	Gemeente Epe, presentatie ten behoeve van de raadsinformatieavond 15 november 2021, <i>Handhavingsbeleidskader 2022-2025 gemeente Epe</i> , presentatie opgesteld door KokxDeVoogd, datum onbekend
2021	12	Gemeente Epe, reactie van college op vragen van fractie Nieuwe Lijn, <i>Artikel 34, Handhavingsbeleidskader 2022-2025</i> , 21 december 2021
Commissie voor de bezwaarschriften		
2021	4	Gemeente Epe, commissie voor de bezwaarschriften, <i>Verslag aan de burgemeester over 2020</i> , 21 april 2021
2022	2	Gemeente Epe, commissie voor de bezwaarschriften, <i>Verslag aan de burgemeester over 2021</i> , 21 februari 2022
Casus Dellenweg		
2019	8	Gemeente Epe, brief aan inwoner A, <i>Verzoek tot deelname aan mediation geschil omwonenden</i> , 26 augustus 2019
2019	8	Gemeente Epe, brief aan bewoners Holleweg, Burgemeester Diepenhorstlaan en Dellenweg, 29 augustus 2019
2020	6	Inwoners B van gemeente Epe, brief aan gemeente, <i>Klacht</i> , 3 juni 2020
2020	9	Gemeente Epe, antwoordbrief aan inwoners B, <i>Beslissing op klacht 3 juni 2020</i> , zaaknummer 150213, 10 september 2020
2021	5	Gemeente Epe, brief aan inwoner B, <i>Afspraken over verdere communicatie met de gemeente en genomen maatregelen</i> , zaaknummer 301639, 11 mei 2021
2021	5	Inwoners B van gemeente Epe, email aan gemeente, <i>Hulpvraag aan gemeente te zoeken naar een oplossing</i> , 12 mei 2021
2021	7	Inwoners B van gemeente Epe, email aan gemeente, <i>Aanvulling klacht 329922</i> , 29 juli 2021
2021	10	Gemeente Epe, antwoordbrief aan inwoner B, <i>Beslissing op klacht 329922</i> , 26 oktober 2021
Casus Remboe Village		
2020	6	Remboe Village, email aan bewoner stacaravan, <i>Permanente bewoning stacaravan</i> , 30 juni 2020
Casus Sprengenweg		
2020	11	Inwoner Epe, <i>Overzicht communicatie schuur met gemeente Epe</i> , overzicht van 13 november 2019 tot en met 28 november 2020
2021	2	Inwoner Epe, brief aan college en de raad, <i>Noodkreet verzoek tot communicatie</i> , 16 februari 2021
2021	4	Gemeente Epe, brief aan Blokvoort advocaten, <i>Bevestiging van gemaakte afspraken</i> , zaaknummer 200906, 14 april 2021
2021	5	Gemeente Epe, <i>Verslag klachtgesprek</i> , zaaknummer 255743, 20 mei 2021